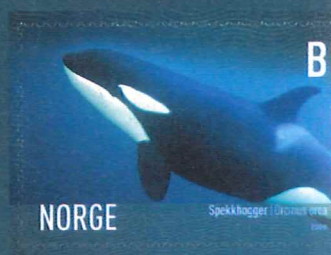

NFT

5/2005

Norsk Filatelistisk Tidsskrift, utgitt av Norsk Filatelistforbund
Nummer 5, 2005 : årgang 64

Nye nummerstempler på Norge nr 1 | "The missing stamp"—en solskinnshistorie
Norske samlinger imponerte under NORDIA 2005 | Rapport fra Vestfold 2005
Utstillingsmontering på godt og vondt, del 2 | Luftpostsensasjon til utlandet
Rekordkort representantskapsmøte i Tønsberg | Norske konsulatmerker
Nå også i Norge: fastverdimerker | Boken om Nordland postkontor er her

Auksjon Oslo 11. og 12. november 2005

Bli med som innleverer!

Bli med som innleverer på Norges største frimerkeauksjoner!
Innleveringsfrist: 15. september 2005.

Ytterligere informasjon og tilbud finner du på vår internettside:
www.frimerkehuset.no E-mail: frimerke@online.no

F.C. MOLDENHAUER AS

BERGENS FRIMERKEFORRETNING

Postboks 258 Sentrum – N-5804 Bergen - Telefon + 47 55 31 44 20 Fax: + 47 55 32 63 55
i samarbeid med

Frimerkehuset AS - Østre Skostredet 2 - 5017 Bergen

Ta gjerne kontakt med vår representant i Oslo:
Stein Kristiansen Frimerker, Nedre Vollgate 9, 0158 Oslo. Tlf.: 22 41 01 30

Hvis sommeren regnet bort...

Norsk Filatelistisk Tidsskrift
Medlemsblad for Norsk Filatelistforbund

Årgang 64

Ansvarlig redaktør
Marius Brinch Gabrielsen

Redaksjonens postadresse
Norsk Filatelistisk Tidsskrift (NFT)
PL 130
FI-00521 HELSINKI
FINLAND

GSM +358 40 870 8937
nft@filatelist.no
www.filatelist.no/nft
epost med vedlegg bes helst sendt
red@nftonline.net

Annonseansvarlig, Marius Gabrielsen

Opplag 5500
Frekvens 8/år
Direkteabonnement 2005/NOK
Norge 350,00
Europa 400,00
Oversjø 450,00
Bank NO 6034 05 43885
Bank DK 1199 64 13684
Bank SE 59 12 31-6

ISSN 0332-8848

For posthistorisk interesse nevner vi at
innleveringssted nå er Oslo.

Trykk & papir
NR 1 ARKTRYKK AS, tlf 69 89 83 00
Stora Enso G-Print 90g

Design, Marius Gabrielsen

I sommer fikk jeg tid til å gå gjennom et par 25 år gamle bokser med postforseglet kilovare. Slikt finnes vel ikke i dag lenger? Litt skremmende, egentlig, men mest skuffende. For hvordan får vi ellers tak i moderne frimerker? Slikt som store enheter av særmerker påklebet alskens talonger–og pent stemplet med runde stempler attpåtil!

Forsommeren var sterkt preget av frimerkeutstillinger, og for høsten blir det tett med frimerkehelger–til det topper seg på OSLO 2005. Først ut er *Frimerker i Sentrum* i Deichmanske bibliotek på Schaus plass i Oslo fra 15 til 18 september. Deretter i Vadsø (jeg beklager by-glippen i forrige leder og ber meg tilgitt) med *Barents 2005* som blir verdens nordligste frimerkeutstilling–i månedskiftet september/oktober. Så ikke sitt i sofaen og varm opp setet til fotballkamp på tv, men ta deg en tur for å kikke, prate, drikke kaffe og finne noen go'biter selv. Det er slik en frimerkehøst er til for!

Mens jeg er inne på årstider: Nå i sommer opplevde jeg at det ikke gikk an å frankere en rekommandert sending med frimerker. I alle fall sa damen i luken nettopp dét på mitt lokale oslopostkontor. Etter litt om og men, pluss en av Postens egne brosjyrer, var det likevel lov å ha frimerker på konvolutten. Takk og lov. Men slikt kan føles litt skremmende.

For faktum er jo at man knapt får lov til å frankere med frimerker! Snart risikerer vi at det mest sjeldne i en samling blir et forhåndsbetalt adressekort for uemballert sykkel! Porto for 699 kroner skal de ha, takk, men ikke tale om at du får et eneste frimerke på verken talong, følgebrev, kvittering eller sykkel.

I Norgeskatalogen 2006, som utgis i midten av september, begynner vi å ane konturene av dagens postpolitikk: Verdioppgangen på enkelte av de senere års særmerker er på hele 200 og 300 prosent! I rene kroner er det ikke snakk om de store beløpene, men vi kommer ikke utenom det faktum at det finnes svært få tilgjengelige postgåtte sendinger av typen bruksbrev med enkelte av disse merkene. Katalogkomiteen går så langt i forordet at de snakker om "lave" opplagstall og ukurante valører for særfrimerker.

Ha dette i tankene neste gang du skal til å frankere et brev med bruksmerker. Og så får vi være glade for at vi ennå ikke lever i et frimerkeløst samfunn.

Marius

TAKK FOR TILLITEN!

Sommeren er slutt og ferien er unnagjort. Variabelt sommervær uten de helt store temperaturene, i hvert fall på Sørlandet, kan være grunnen til at det føles tyngre å komme i gang med høstsesongen.

Landsmøtet med Representantskapsmøte i Tønsberg er over. På vegne av styret og meg selv, vil jeg takke for tilliten og alle positive tilbakemeldinger vi fikk i løpet av helgen. Det ble gjenvalg på hele det sittende styret. På det konstituerende styremøtet ble Olav Håkonsen fra Bergen gjenvalgt som visepresident.

Det ble et vellykket Landsmøte. Vestfoldklubbene i fellesskap som arrangører hadde laget en fin ramme rundt arrangementet, med både frimerkeutstilling og auksjon. Tradisjonen tro var det også denne gang Johan M Gulbrandsen som ledet oss gjennom dagsorden med stø og sikker hånd. I motsetning til på mange tidligere representantskapsmøter var det ingen saker som skapte nevneverdig debatt. Suksessfaktoren i så måte virker å være positive regnskap og ingen forslag om kontingentforhøyelse. Resultatet ble et særdeles kort møte, kanskje det korteste som noensinne er holdt. Det er positivt at det er fred og enighet, men når det bare er landsmøte annethvert år hadde det fra styrets side vært ønskelig med flere innspill og ideer for fortsatt å bli bedre i forhold til klubbene.

Grunnet et kort representantskapsmøte, ble presentasjonen av Idébanken fremskutt til lørdag ettermiddag. Til presentasjonen hadde vi fått besøk av Søren Chr. Jensen fra det danske forbundet som var ansvarlig for det danske opplegget. Heftet inneholder mange ideer til den daglige driften av klubben. De klubbene som ikke deltok på landsmøtet vil få den tilsendt, og spørsmål om bruken kan rettes til regionkontaktene.

Antall besøkende på Postkortmarkedet i Ørje og Samlerfestivalen i Bø i Telemark viser at samlerinteressen er i ferd med å bli en helårsaktivitet. I Bø var det dobbelt så mange betalende på første dag som i fjor. Samlerfestivalen er nå blitt en tradisjon og et familiearrangement i kombinasjon med Bø Sommerland. Positivt!

Høstens mange aktiviteter starter allerede midt i september med en-rammes utstillingen "Frimerker i Sentrum". Det er første gang i Norge med denne type utstilling som burde ha stor publikumsappell. Senere i måneden skrives det norgeshistorie når Vadsø Filatelistklubb arrangerer den nordligste regionale utstillingen i Vadsø.

Med ønske om en god frimerkehøst og oppfordring til besøk på de ulike arrangementer!

Petter

Norsk Filatelistforbund
Postboks 875 Sentrum
NO-0104 OSLO

Tlf (+47) 22 20 80 53
Fax (+47) 22 20 80 54

Organisasjonsnummer: 970 168 982

Forbundssekretær: Oddbjørn Solli

Sekretariatet er betjent tirsdag og torsdag fra 08:00 til 14:00.

Besøksadresse: Casparis gate 9, Oslo

nf@filatelist.no www.filatelist.no

Bank
Norge 6034 05 43885
Danmark 1199 64 13684
Sverige 59 12 31-6

Styre og regionkontakter

Forbundsresident Petter E Pedersen
tlf 38 16 74 17, GSM +47 909 29 963

Visepresident Olav Håkonsen
tlf 55 18 04 90

Svein Bentsen, tlf 71 25 16 06

Per H Kristensen, tlf 63 97 14 19

Jan Lauridsen, tlf 78 98 74 43

Tønnes Ore, tlf 22 27 73 13

Carl Arthur Tønnessen, tlf 51 49 50 90

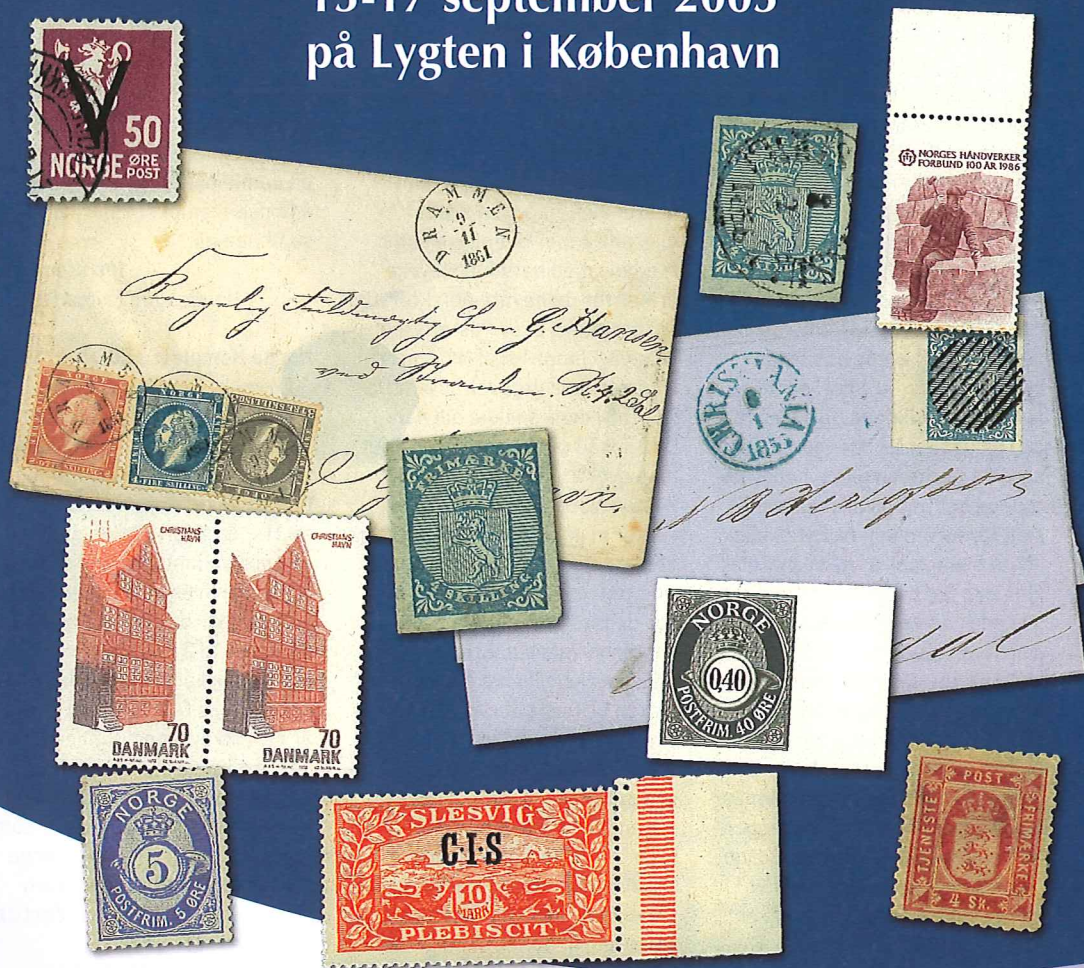
Brit Gullvåg, tlf 73 94 15 85

Tore Berg, tlf 22 27 23 72

Erik Lunde, tlf 69 35 22 25

FRIMERKEAUKSJON

Neste store auksjon avholdes i dagene
15-17 september 2005
på Lygten i København

Vi søker innleveringer til våre internasjonale auksjoner
Be om gratis eksemplar av vår katalog!

THOMAS HØILAND AUKTIONER A/S

Frimerker • Mynter • Vin • Våpen

Lygten 37 • DK-2400 København NV • Tlf 0045 3386 2424

Nordre Ringgade 115 • 8200 Århus N • Tlf 0045 8612 9350

info@thauctions.com • www.thauctions.com • www.THonline.com

Posthistorie

Min bestefar var Poståpner, min far også–og ettersom jeg er eldst i den påfølgende generasjon, så har det blitt en del "vikariat og avløsning". For det kunne bli lange døgn når båten i "Bergen-Haugesund Ytre Led" basket seg fram og tilbake i mørke netter og ruskevær–for både nord- og sørgående rute førte postflagg. Mens stormen ulte langs hushjørnene lyttet vi etter fløyta fra båten på vei inn vågen, og det hendte ikke så sjelden at vi ble lurt ut på en bomtur–men det hørte med til jobben, dengang. Men det var ikke den historien jeg skulle fortelle–det var om dengang folk kom og skulle sende noe med posten. Og dengang, som nå, var det saktens noen som syntes at prisene steg, og folk sparte på skillingen og skrev fem ord på julekortet. Dengang, som nå, satt der noen glupe hoder på toppen og fant på allslags rart–som for eksempel; At det skulle koste 5 øre mer å skrive syv ord. Men min far hadde som regel svar på rede hånd når folk klagde over prisstigningen–jeg kan huske at han svarte: "Nei, det stemmer ikke–her koster 1,- kroners frimerke fremdeles 1,- krone." Og det stemte jo, som det hadde stemt da hans far var Poståpner. Men nå stemmer det ikke lenger. Nå får vi tilbud fra Posten Norge AS på "eldre norske frimerker", og når du ser i katalogen, så er NK260 pålydende 1,- krone. Du kan bruke det til frankering, da er det fremdeles verdt 1,- krone, men nå tar Posten Norge AS 450,- kroner for dette 1-kronesmerket. Enda verre blir det når du ser på NK259–det er et 20-øres merke med tilleggsverdi på 80 øre–altså én krone, men bare 20 øre til frankering. Nå tar Posten Norge AS Kr. 675,- for dette merket–selv om det er ugyldig til frankering etter 15. mai 1945! Vi har fått forklaring på hvorfor Posten har satt dette prisnivået,

det er de samme prisene som vi finner i Handlerkatalogen. Opprinnelig er prisen tilrettelagt for filatelister i Norgeskatalogen, der vi også finner NK-nummereringen som følges i Norge. Men hva vil skje nå? Du kan kjøpe NK272 pålydende 50 øre fra Posten Norge AS for Kr. 3.100,- m/attest. Den høye prisen skyldes sjeldenhetsgrad, men når Posten nå åpner opp sine restlager og dobler objekter i omløp, vil da prisene synke tilsvarende? Her er det selvsagt markert og etterspørsel som bestemmer, men jeg synes allerede å merke en synkende tendens med betydelig lavere priser for de nevnte objekter. Om jeg gremmes over Postens nye policy? Å langt-i-fra! Nå venter vi på strøkne utgaver av NK205-06–for ikke å snakke om når NK333-38 slippes ut i markedet med overtrykk og attest fra Posten Norge AS. Og dessuten venter vi på at noen skal oppdage, at her selger Posten frimerker til svimlende overpris–og så har de forsyne meg glemt at Posten er momspliktig ved salg av frimerker. Du må aldri tro at staten er fornøyd når de ikke får både i pose og sekk!

Dersom redaktøren ikke synes denne artikkelen passer inn under headingene "Det skjer", "Fra klubbland" eller "Kommentar", så foreslår jeg headingen "Humor" som ny og framtidig heading. Vi kan få mer bruk for den. "Hvis høsten regner bort..."

*Fortsatt god høst, fra
Hafsrjordsfilateliene,
Willy P Pedersen*

Frankera!

Eg har samla frimerke , brev , kort og ymse andre filatelistiske ting sidan eg var gut. Gjennom denne tida har eg hatt kontakt med mange samlarar og handlarar, og fått mange brev.Tidlegare var det oftast

pen frankering og stemling. Dette var ei hyggeleg helsing frå avsendaren. Fortsatt kan det vera ei slik helsing, men det ser ut til at den tida er forbi. Enten er brevet maskinstempla eller stempla med Posten Norge–når frimerke då er 6 kr "steinbit", så er brevet fullkomel! Ei oppfordring til samlarar og handlarar er å frankera med nye frimerke av ulike verdiar etter vekta, og å bed posten om pen stempling.

Desutan er det snart berre på denne måten det er muleg å få nye stempla frimerker til samlinga på.

*Karsten Lunde
Haugesund Frimerkeklubb*

Norge Komplett 150

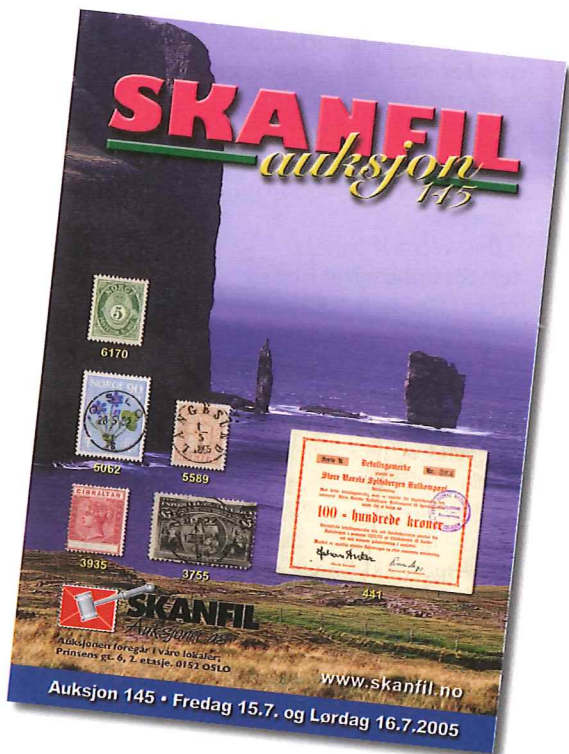
En rekke aktuelle åremål er kommet i skyggen av den vedvarende overfokuseringen på det i og for seg kurante om enn trivielle faktum at det i år er 100 år siden oppløsningen av personalunionen mellom Norge og Sverige. Enkelte øvrige jubiléer har det likevel bydd seg mulighet til å registrere eller endog markere. Blant annet har noen av oss fått med seg at det i år er 150 år siden utgivelsen av det første norske frimerke.

Begivenheten er blitt behørig markert av forlaget Snorre som i samarbeid med Posten Norge AS har utgitt jubiléumboken *Norge Komplett 150* - undertittel *Fra betalingsmiddel til kunsthåndverk* (ISBN: 82-8125-000-3, 1. utgave 2004). Boken, som er ført i pennen av en journalist (Per Egil Hegge) og en filatelist (Ivar Sundsbø) i fellesskap, er en riktig innbydende trykksak på i alt 200 sider. Samtlige utgitte norske frimerker i denne 150-årsperioden (faktisk over halvannet tusen stykker!) er gjengitt i lekkert farvetrykk - en fryd for øyet. Den medfølgende tekst er inndelt kronologisk i åtte

GRATIS PRØVEEKSEMPLAR!

Gode tilbud
til faste priser
- HVER MÅNED!

Over 9000 spennende objekter
- 6 GANGER ÅRLIG

Det beste alternativet ved ALL omsetning av
frimerker, mynter og
andre samleobjekter:

www.skanfil.no
e-post: skanfil@skanfil.no

SKANFIL AS
- sentrum for samlere

SKANFIL
Auksjoner as

Hovedkontor Haugesund: Postboks 2030 - 5504 HAUGESUND - tlf. 52 70 39 40 - fax 52 70 39 49
Besøksadr. Spannavn. 52
Avdeling Oslo: Prinsensgt. 6 (2. etg.) - 0152 OSLO - tlf. 22 47 79 60 - fax 22 33 58 48
Avdeling Sarpsborg: Torggt. 11 - 1707 SARPSBORG - tlf. 69 15 10 41 - fax 69 15 10 84

bolker, hvor de to forfatterne - vekselvis og ut i fra hvert sitt faglige perspektiv - søker å vise hvordan frimerkeutgivelsene avspeiler samfunnsutviklingen i Norge gjennom denne perioden.

Norge komplett 150 fremstår rent umiddelbart som en trivelig bok! Den er lettlest og informativ. For undertegnede, som har vært mer eller mindre aktiv frimerkesamler i over 54 år, gir boken mange små gjenkjennelses-opplevelser, men også ny og interessant kunnskap.

Dessverre er bokens tekstdeler beheftet med en rekke faktiske feil. Blant de grovere og de mest opplagte, skal spesielt følgende nevnes:

"Side 13: Her hevdes om

Riksakten (dvs. unionstraktaten mellom Norge og Sverige) at den ble stadfestet "i mai 1815" og at den fastsatte at "Sverige skulle ha ansvaret for de to lands utenrikspolitikk". Riksakten - som ble inngått 6. august 1815 (og ikke i mai) - inneholdt ingen bestemmelse om at Sverige skulle ha ansvaret for de to lands utenrikspolitikk. Tvertimot inneholder alle bestemmelsene i Riksakten - også i den del som gjelder utenrikspolitikken (§ 7, 7.-12. ledd) - formuleringer som uttrykkelig likestiller Norge og Sverige som to i alle henseender suverene og selvstendige riker.

"Side 44: Her står å lese at "... Norge ble gitt suverenitet over Svalbard i 1925". Det riktige må være 1920, forsåvidt som den "konvensjonen" som det videre vises til i teksten (Svalbardtraktaten) ble inngått 9. februar 1920. (At Norge drøyet til 1925 med faktisk å overta styret, er en annen sak).

"Side 57: Setningen "I første rekke Riksakten på Akershus 1. februar 1942,...". Det riktige skal være Statsakten på Akershus. (Riksakten er som nevnt foran benevnelsen på den norsk-

svenske unionstraktat av 6. august 1815).

"Side 57: Omtalen av begivenhetene i 1941-42 omfatter videre sekvensen "... et frimerke til 700-årsminnet for sagaskriveren Snorre Sturlasons fødsel". Det riktige skal være Snorre Sturlasons død. (Snorre ble født i 1179 og døde i 1241).

"Side 58: Setningen "I oktober 1942 kom Vidkun Quislings portrett på frimerke for første gang, og det hang sammen med Europas nyordning: Merkeutgivelsen skulle markere opprettelsen av Europeisk postforening". De to merkene som omtales her, utkom 12. oktober 1942, og har Norges katalognumrene NK 309 og NK 310. Dette var ikke første, men tredje gang Quislings portrett kom på frimerker. Første gang var 1. februar 1942 med to merker (NK 300 og NK 301), annen gang var 25. september 1942 (NK 306).

"Side 58: I omtalen av en frimerkeutgivelse i desember 1944 blir det hevdet at "dette merket ble NS-regimets siste". Det korrekte er at NS-regimets siste frimerke kom den 15. februar 1945, og var et annet merke enn den ovennevnte utgivelse, nemlig det halvannen kroners "Hertugkrone"-merket med katalognr. NK 330.

"Side 63: Her omtales skytevåpenet "luger" som en "revolver". Luger (parabellum) er imidlertid ingen revolver, men en pistol, - nærmere bestemt en halvautomatisk grovpistol med kaliber 7,65 mm eller 9 mm.

"Side 84: Setningen "Med 150-årsdagen for Ivar Aasens fødsel holdt navneformen NOREG sitt inntog i filatelien". Omtalen her gjelder to frimerker som utkom 5. august 1963 (NK 538 og NK 539). Navneformen NOREG hadde imidlertid dukket opp på norske frimerker mer enn 12 år tidligere - nemlig 25. januar 1951 med

tre frimerker i anledning av 100-årsdagen for Arne Garborgs fødsel (NK 404, NK 405 og NK 406).

"Side 84: Setningen "Den nynorske navneformen NOREG ble brukt for annen gang i 1968, på frimerket til 150-årsminnet for Aasmund Olavsson Vinjes fødsel". Det riktige skal være tredje gang (etter Garborg og Aasen jfr. foran).

"Side 92: Her omtales igjen Ivar Aasen-frimerkene i 1963 som "på mange måter en banebrytende utgave ved at navneformen Noreg ble brukt" (at dette er feil, fremgår av de to foregående punkter).

"Side 100: Setningene: "Det var nasjonale jubiléer i fleng igjen i 1975: Norsk Rikskringkasting kunne se tilbake på 50 år, ..." Det riktige (som også fremgår av teksten "Kringkasting 1925-1975" på de to frimerkene, hhv. NK 760 og NK 761) er at man markerte at Norge hadde hatt kringkasting i 50 år. Dette takket være pionérforetaket Det norske kringkastingsselskap, som startet sin virksomhet i 1925. (Statsmonopolet NRK skulle først se dagens lys i 1933).

"Side 100: Setningen "... blant de malere som skulle hedres, var turen kommet til Thomas Fearnley og den kanskje fremste av de unge døde, Lars Hertervig". Lars Hertervig (1830-1902) hadde ganske visst en tragisk skjebne, men å betegne ham som en av "de unge døde" blir vitterlig feil. (Dét er en betegnelse som i norsk malerkunst helst benyttes om Halfdan Egedius og August Cappelen).

"Side 114: Her heter det om et frimerke fra 1971 at "det ble utgitt fordi det var 10 år siden Antarktistraktaten ble undertegnet". Det riktige ville være "... 10 år siden Antarktistraktaten trådte i kraft" (undertegnelsen fant sted allerede i 1959).

NORGE

Mangler du frimerker til samlingen din, eller har du noen du vil bli kvitt?

**Tusenvis av frimerker & postkort
auksjoneres ut hver dag på QXL.no**

Intet kjøps-salær

Åpent 24 timer i døgnet hver dag

Du bestemmer prisen

670.000 norske medlemmer

Det koster fra 0,50 til 12,- kroner å legge ut en vare til salgs

Gratis registrering

Ta del i Norges mest spennende markedsplass du også.

"Side 118: Setningen "Norsk Rikskringkasting fikk to merker til sitt 50-årsjubiléum". Som det fremgår av kommentar foran, var det ikke NRK som ble feiret, men at man hadde hatt kringkasting i Norge i 50 år.

"Side 121: Her står det å lese at "I 1977 år fylte kong Olav 75 år". Når bortses fra at setningen inneholder ordet "år" én gang for mye, må det likevel være sagt at det var i 1978 at kong Olav fylte 75 år.

"Side 127: Setningen "Nettopp kong Kristian besøkte vårt nordligste fylke - amt den gang - allerede på et av de første av sine over 30 besøk i Norge". Det riktige ville her være å utelate amt-referansen, som i denne sammenheng fremstår som et skoleeksempel på en anakronisme. Dette fordi innføringen i Norge og Danmark av amtene som administrative enheter (en av Norgeshistoriens mest radikale reformer, som vi sliter med ettervirkningene av ennå) fant sted i 1662, dvs. 14 år etter angjeldende kong Kristians død og hele 65 år etter den Finnmarksreisen som teksten omhandler.

"Side 153: I forbindelse med omtalen av Olav Tryggvasons forsøk på å kristne trønderne, blir det opplyst at Snorre forteller om "typer som høvdingen Svartskjegge". Noen høvding (eller annen person) ved navn "Svartskjegge" er imidlertid ikke nevnt i Snorres "Olav Tryggvasons saga", derimot en høvding som het Jernskjegge - og som formodentlig er den person som forfatteren har hatt i tankene.

Videre inneholder teksten også en rekke mindre feil, så som feilstavinger av navn og øvrige slurvefeil (samt adskillige trykkfeil). Som eksempler i så måte (når bortses fra åpenbare trykkfeil) kan nevnes på side

36 Frederick Cooke (skal være Cook); på side 66 Richard Nordraak (skal være Rikard); på side 71 "Wings of Norway" (skal være for); side 89 Frederic Passay (skal være Passy); side 94 ottring (skal være åttring); side 95 Oslo Arbeidersamfunn (skal være Arbeidersamfund); side 150 Fransk Gyuana (skal være Guyana).

Samt følgende kuriositet på side 101, første spalte: Den danske arkitekt Nebelong, som tegnet Oscarshall, er her blitt til "Niebelong". Kan hende bare en trykkfeil (for det kan vel ikke være Wagners "Nibelungenlied" som spøker i kulissene?).

I tillegg til de opplagte faktiske feil, inneholder teksten en rekke formuleringer, påstander og vurderinger som man nok kunne fristes til å sette mer enn ett spørsmålsteget ved. Blant de mest uheldige i så måte, er den gjennomgående tendensiøse omtalen av unionskongene i tiden før 1905 som "svenske" (bl.a. side 15, side 99 og side 200). De var faktisk like mye norske - det gjaldt fremfor alt den siste av dem, Oscar II - og det burde vel være det primære i en kontekst som gjelder Norges frimerker! (At enkelte engasjerte aktører i unionsstriden for over hundre år siden kunne finne det politisk opportunt å klebe merkelappen "svensk" på det felles stats-overhode, er forståelig, men vi bør vel snart ha lagt denslags bak oss). Og når det på side 13 tales om "den svensk-norske tronen", er det likeledes en fiksjon - noen felles unionstrone eksisterte rett og slett ikke.

Én ytterligere detalj bør nevnes, og det gjelder retusjeringene av kronprins Olav: Når man først velger (side 101) å minne om hvordan den kongelige saksestil ble pyntet vekk på et frimerke fra 1979

med bilde av tronarvingen i svevet i Holmenkollbakken, burde det være vel så stor grunn til å nevne et annet og vesentlig mer graverende retusjeringsverk - nemlig NK 968 utgitt 8. mai 1985 i anledning av 40-årsjubileet for frigjøringen. På dette frimerket ser vi kronprins Olav i åpen bil, gjengitt fra et velkjent foto, men i høyre billedflate mangler noe - nemlig kronprinsens sikkerhetsvakt, krigshelten Max Manus, som rett og slett er retusjert vekk, så å si i verste sovjethistoriker-tradisjon. Dette nevnes ikke i teksten, hvor merket kun omtales i følgende ordlyd (side 126): "Og selv om 40-årsminnet for frigjøringen var et gledelig jubileum, hadde kampen under okkupasjonen vært hard nok". Sant nok, men lite opplysende for dette frimerkets vedkommende.

(Og når denne saken først er nevnt, må det også med tilfredshet bemerkes at samme motiv påny ble utgitt 7. juni i år på frimerke NK 1572 - men nå med sikkerhetsvakten behørig gjeninnsatt i bilens høyre forsete. Gammel urett var rettet opp, Posten hadde rehabilitert seg, og god bra var det!).

De mange graverende feil medfører åpenbart en sterk reduksjon i bokens verdi som referanseverk. Mitt eksemplar (1. opplag, anskaffet i god tro i februar 2005), viste seg således å være en vare som ikke holdt mål. Leverandøren Posten Norge AS fortjener honnør for å ha gitt en ryddig og positiv respons på den klagen som forfatteren av disse linjer senere har fremført i sakens anledning. Det ville imidlertid være klokt av utgiverne (som ikke er Posten Norge, men Forlaget Snorre) å ta de fornødne skritt til å rette opp feilene i eventuell nye opplag.

Og når først forslaget om et nytt opplag er lansert, skal

også nevnes ytterligere en lyte som med fordel burde rettes opp: De utmerkede avbildningene av samtlige utgitte norske frimerker er dessverre ikke ledsaget av de respektive katalognumre - dette til tross for at selve brødteksten er spekket med slike referanser. Med mindre man har angjeldende NK-nr. for hvert enkelt av de over halvannet tusen utgitte merkene i hodet, er man derfor henvist til å sitte med Norgeskatalogen foran seg hele tiden for å få fullt utbytte av teksten. Dette bør rettes på i eventuelle senere opplag.

*Odd Gunnar Skagestad
Oslo*

Stempelkvalitet – et utspill

Mange med meg har ristet på hodet over dagens metode for klassifikasjon av stemplers kvalitet. Betegnelsene "luksus" og "prakt" er i beste fall omtrentlige, ofte rent villedende. Å si at et frimerke er rundstemplet eller fullstemplet sier bare en liten del av sannheten.

Å finne et system for helt korrekt beskrivelse av kvalitet er vel antakelig umulig, men jeg har et forslag til noe som kan lette livet for oss som stiller med slikt. Jeg foreslår å innføre et karaktersystem som likner på bedømmelse av konkurranseturn, det vil si en vurdering som går fra det fullkomne og nedover.

Et perfekt stempel får karakteren 10. Karakterene mellom 9 og 10 reserveres for stempler som i dag kalles luksus og prakt. Forskjellen mellom 10 og 9,8 er da at stempelet må forskyves to ganger for å bli perfekt. En forskyvning innebærer om lag en millimeter. Så langt om stempelets plassering. Sverten spiller selvsagt stor rolle. Den kan være ujevnt fordelt eller utflytende i større eller mindre grad. En ganske liten ujevnhet reduserer karakteren med en tiendedel, en klatt kan skyve karakteren ned under 9. Et svakt eller fett stempel reduserer

også karakteren. At stempelet er rettvendt er vesentlig. For hver nødvendige dreining av en millimeter nærmere det perfekte går karakteren ned en tiendedel.

Et komplett stempel omfatter stedsnavn og dato, logo i bunnen (stjerner etc), og i stempelets fortsettelse (lukenummer, LPB etc). Det er altså helt meningsløst å betegne et stempel med prakt eller luksus uten at det er komplett! Her syndes ikke bare iblant, men helt systematisk. For et stempel som inneholder alle tre nødvendige enheter – men som mangler f eks bokstaver i navnet, er av tre stjerner eller f eks en turangivelse der en slik skal være i datodelen – reserveres karakterer på 8-tallet. Det er ofte utrolig hvor mye stempel et frimerke har plass til hvis stjernen i bunnen står helt i hjørne, men over 8,0 kan det ikke komme. Hvis forbokstaven mangler, så må i regelen stempelet karakteriseres under 8. Hvis det står "arvik" så er det jo verdiløst (Narvik/Larvik). På 7-tallet finner vi stempler som ikke er komplette, men praktiske fyllere av hull i samlingen. Sekere er dårlige syvere, mens femmere og nedover sjelden er verneverdige.

Kvaliteten kan selvsagt ikke bare vurderes matematisk. Helhetsinntrykket er til slutt avgjørende, men vil vel helst trekke nedover etter første matematiske dom.

Innføring av mitt system kunne skaffe litt orden i dagens kaotiske forhold. Det vil nok kreve en endring i tankegangen hos noen og enhver, ikke minst i våre auksjonsfirma, men vil også være til stor fordel for stempelsamleren. Det er klart at små frimerker er vanskeligere å finne komplette; det bør slå ut i prisforhøyelse for disse. Samtidig skjerpes bedømmelsen av stempler på de store merkene. Pris er for øvrig et uttrykk for summen av mange enheter. Vi har jo ingen utgangspunkt for vurderingen av

sjeldenheten av moderne norske stempler. Her burde samlere og handlere gå sammen om å finne en basis for et R-system. Jeg har personlig gått gjennom over en halv million merker, men har hittil ikke sett verken OSBUDAMMEN eller SVEAGRUVA. De må være 5R! Da har vi jo en begynnelse.

En stempelsamler beholder gjerne et frimerke som mangler en tagg eller som har en brett, men da bør det føyes en D til karakteren, f eks 9,4D. Vi kunne jo også bruke en liten bokstav for en svært liten defekt (9,4d). Jeg tror ellers ikke at der forekommer mange perfekte stempler. Selv har jeg over 10.000 forskjellige, ganske mange over 9,0 (25%?) men bare en håndfull 10-ere. Det er jo også sjelden å se 10-tallet under turnkonkurranser. Slik må det vel være?

*Magnus Monsen
Sandnes*

Siden stempler er et yndet tema innen filatelen, neves raskt for dem som samler "sistedags" at 2200 husstander og 127 bedrifter får ny postadresse 1. oktober 2005. Posten mottar fra tid til annen forslag fra kommuner, institusjoner og kunder som på grunn av lokale eller historiske forhold ønsker å endre sitt poststedsnavn. Etter behandling hos Posten gjennomføres eventuelle endringer 1. oktober som er fast endringsdato og den eneste gangen i året man kan forvente navneforandringer. Årets endringer er: Åneby og Tøyenhaugen i Nittedal kommune endres til Hakadal. Disse skal fortsatt bruke sine gamle postnumre. 2617 Jørstadmoen endres til 2617 Lillehammer, som er Forsvarets sentrale postmottak. Tennevoll i Troms skal bruke 9357 Tennevoll for de som får posten levert med postbud og 9358 Tennevoll for postboksadresse. 8487 Bøgard tas ut av bruk og ny postadresse blir Bø, 8484 Risøyhamn. *red.*

11. juni 2005: Representantskapsmøtet

Under fellesbetegnelsen Vestfoldklubbene hadde klubbene i fylket tatt på seg oppgaven med å arrangere landsmøtet for NF i Tønsberg. Som kjent avholdes landsmøte annethvert år, og i 2007 er det bestemt å arrangere møtet i Kristiansand. Kanskje blir det nord for Polarsirkelen i 2009, men det vil tiden vise.

I forbindelse med Landsmøtet er det mange praktiske detaljer som skal stemme, floker løses og programmet samkjøres. At koordinatoren for hotellet Klubben hadde tatt seg fri akkurat denne helgen, var neppe et sjakktrekk for hotellets omdømme i filatelistkretser for årene som kommer (å ja, det mumles og mimres mye om tidligere tiders landsmøter på et landsmøte). Men som en reddende tsarens kurér gjorde forbundssekretær Solli så godt han kunne for å spleise stumpene slik at det etter hvert ble avviklet et vellykket arrangement.

Etter åpningen av regionalutstillingen Vestfold 2005, begynte det store rushet med delegater som hadde planlagt å sjekke inn på hotellet i god tid før kveldssamlingen med middag. Men først var det–noe mot normalt–premieutdeling for utstillingen, ca halvannen time etter at den åpnet. Under middagen løp samtaleemnene fra opplytning av skillingsmerker til hvem som er gitaristen i Pearl Jam, etter hva jeg kan erindre. Senere hadde noen samlere samlet seg i en krok for kaffe, men de fleste gikk tidlig til sengs fordi representantskapsmøtet skulle begynne allerede 8:30 neste morgen.

Den offisielle åpningen av Landsmøtet ble foretatt av Tønsbergs ordfører, Per Arne Olsen. Han kunne huske tilbake til sine guttedager da også han samlet frimerker, men nå var han mer opptatt av å samle stemmer og presentere byen sin som Norges eldste og viktigste handelssenter–i alle fall mye eldre og viktigere enn Horten. Med all sin samhandel og skipsrederier, samt Sandøysund ikke langt unna, skulle man tro at Tønsberg ville hatt godt av en lokal, permanent frimerkeutstilling på et av de mange museene som trakten har å by på. Kanskje en idé å bringe videre til kommunestyret?

Vi innledet møtet med ett minutt stillhet for å minnes de filatister som har gått bort siden forrige møte.

Som gjenvalgt president, Petter E Pedersen, skriver i sin leder i denne utgaven av NFT, ble dette muligens forbundets korteste representantskapsmøte. En bred enighet syntes å råde i forsamlingen. Og i så måte fortjener det gjenvalgte styret ros for god styring av skuta de siste to årene. En viktig årsaken til den brede enigheten er soleklart den finansielle utviklingen (fra mer enn en halv million i årlig underskudd til et lite overskudd) som det sittende styret har maktet å tvinge frem ved å ta rev i seilene siden målet ble programfestet under forrige landsmøte i Stjørdal. "Slikt er ikke enkelt", sa en imponert Gunnar Rafn Einarsson, leder for Islands filatelistforbund, fra talerstolen senere på formiddagen.

Per Arne Olsen, ordfører i Tønsberg, ønsker velkommen til representantskapsmøtet.

Det sittende styret stilte til gjenvalg, med unntak av utskiftninger blant varamedlemmene, og Per M Kindem fra Halden Filatelistklubb tok på seg oppgaven med å levere den ene skriftlige stemmen hver gang det trengtes. De nye varamedlemmene er Tore Berg, Oslo Filatelistklubb, og Erik Lunde, Fredrikstad Filatelistklubb.

Den eneste saken der det ikke ble enstemmig vedtak, var hvorvidt klubber med bare et par medlemmer kan ekskluderes fra NF med beskjed om å melde seg inn i nærliggende klubber eller at medlemmene står som direkte medlemmer. Per dags dato finnes det faktisk en forbundsklubb som har ett eneste medlem... og da er det ikke lenger snakk om en klubb, avgjorde flertallet. De to siste setningene i §3.3 lyder heretter: "Hvis antallet hovedmedlemmer over 18 år i en forbundsklubb er mindre enn 5 pr. 1. januar, kan medlemskapet

**Avstemningene under representantskaps-
møtet gir assosiasjoner til en særdeles
vellykket klubbauksjon...**

falle bort. Strykning av en klubb på grunnlag av for lavt medlemstall bestemmes av forbundsstyret."

I denne saken hadde det kanskje vært mer dissens dersom flere av nettopp de mindre klubbene hadde stilt opp med representanter på møtet. Som øverste organ for NF er representantskapsmøtet av største betydning for påvirkning av meninger og holdningsutvikling for den organiserte filatelen i Norge. Forhåpentlig blir det bedre oppmøte om to år i Kristiansand.

Når det gjelder statuttene for tildeling av Forbundsmedaljen, hadde Sentrum Filatelistklubb, som jo avholder utstilling nå 15. til 18. september i Oslo, foreslått å endre kravet om sammenhengende klubbttjeneste i 10 år. Mange føler kanskje for en pause i organisasjonsliv, men melder seg til tjeneste igjen senere, og slike avbrudd fant også delegatene enstemmig at burde være rimelig.

4. ledd lyder nå: "Ordenen kan tildeles medlemmer som gjennom minst 10 år har hatt tillitsverv i en forbundsklubb."

Etter diverse valg var det fri mikrofon, og her fikk vi servert nyheten om at Nordenfjeldske Filatelistklubb skal arrangere nasjonal utstilling i Trondheim Spektrum (tidligere Nidarøhallen) neste år. NORFILEX 06 blir på 500 rammer og vil omfatte alle konkurranseklasser. Bulletin og påmeldingsskjema vil bli sendt til forbundsklubbene. Datoene du kan sette av allerede nå er 13. til 15. oktober 2006. Hvis du booker transport og hotell allerede nå, behøver det ikke bli en dyr tur uansett hvor du reiser fra. Det var friske takter fra Trondheimsklubben, og det er godt

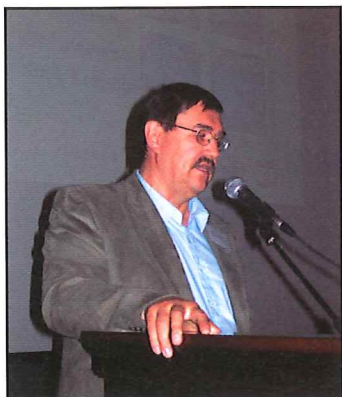
**Arne Rønning, NFF, bringer den
gledelige nyheten at det blir
nasjonal utstilling i Trondheim i
oktober 2006.**

å se at vi får nasjonal utstilling to år på rad. NFT ønsker NFF lykke til videre i arbeidet med utstillingsforberedelsene, og vil bringe mer informasjon straks den blir tilgjengelig.

Møtedirigent Johan M Gulbrandsen fra Kristiansand Filatelistklubb avsluttet formiddagsøkten med å ønske velkommen til sørlandsbyen om to år. Med Landsmøtet i 2007 lagt til Kristiansand kan vi jo krysse fingerne og håpe å få føyet enda én nasjonal utstilling til programmet.

Med det var representantskapsmøtet avviklet.

Presentasjon av "idébanken"

Søren Chr. Jensen viste frem en kurve over de mulige utviklingsstadiene i en frimerkeklubb.

For å utnytte lørdagen best mulig, ble delegatene trommet sammen til ny dyst etter lunsj. Da var det presentasjon av NFs konsepthefte "Idébank" som er et hjelpeverktøy for suksessrik drift i en frimerkeklubb. Konseptet er basert rundt erfaringer i forbindelse med Danmarks Filatelist Forbunds

Bestyrelsesseminar, og opphavsmannen, Søren Chr. Jensen, var invitert for å presentere idébank-heftet. Han snakket om fremtiden for frimerker som hobby, med klubbene som samlingspunkt, og støttet sine konklusjoner blant annet på trend-undersøkelser bekostet av DFF. Å gå som klubb fra de visjonære drivkreftene med en konstruktiv fremdrift til et nivå der man "hygger seg i hjel", som han sa det, kan

være en hårfin balansegang. Heftet inneholder således en del ledelsesteori satt på spissen, og bør være en god medspiller for den som leder en frimerkeklubb. Idébanken inneholder alt fra tips om klubbdrift, møteinnhold og aktiviteter til motargumenter! Tanken er å følge opp idébanken i løpet av høsten og våren med oversikter over villvillige foredragsholdere og PowerPoint-presentasjoner av forskjellige samleområder.

Kort fortalt fra banketten

Lørdags kveld var det dekket til bankett i møtesalen. Vi ble servert heilnorsk mat i tre omganger, men jeg tror den gode tonen og den ivrige konversasjonen rundt bordene var vel så viktig som føden. Kveldens underholdningsinnslag var ved Øvind Thorsen som fortalte kvikt og vittig om hvordan vi samlere ter

Det ble til å vente en stund før møtesalen var dekket til bankett.

Hvis man blir sittende ved samme bord som redaktøren, får man i det minste bilde av seg i NFT, kan vite...

Arrangørene: Rune Hansen og Morten Henriksen etter mye arbeid og en lang dag. Fornøyde "sølvløver": Visepresident Olav Håkonsen, president Petter E. Pedersen og styremedlem Tønnes Ore. Toastmaster Tor Hafli takket Øivind Thorsen (en real travet i radiosammenheng) for seansen der han kåserte muntert om samlerier og sin egen karriere som ung frimerkesamler i Tønsberg-traktene. Bankettgjestene fikk virkelig tynt lattermuskulaturen, og Thorsen, som fylte år samme dag, mottok hjertelig applaus før han hastet videre til sitt eget selskap.

oss, til latteren tok samtlige i salen. President Pedersen holdt tale og takket vertskapet for et fint arrangement. NFS orden "Sølvløven" ble tildelt

Steinar Furunes (Stjørdal Frimerkeklubb; ikke til stede), Olav Håkonsen (Bergens Filatelist-Klub) og Tønnes Ore (Oslo Filatelistklubb).

Norsk Filatelistforbund er en sammenslutning av frimerkeklubber i Norge og har til oppgave å fremme filatelen. Norsk Filatelistforbunds øverste organ er landsmøtet. Vi har eget kontor som er plassert sentralt i Oslo og er bemannet to dager i uken av forbundets sekretær som arbeider tett mot forbundets regnskapsfører. Norsk Filatelistisk Tidsskrift er forbundets medlemsblad som utgis med 8 nummer i året og har et opplag på 5500. Vi søker etter:

FORBUNDSSEKRETÆR

Norsk Filatelistforbund søker etter forbundssekretær til en ca. 30% deltidsstilling. Arbeidssted vil være forbundskontoret, pt. i Casparis gate i Oslo med kontortid tirsdag og torsdag fra kl. 10 00 til 14 00 og en gjennomsnittlig arbeidstid på 12 timer pr. uke.

Arbeidet består i ordinært sekretærarbeid på kontoret, kontakt med forbundsklubbene, sekretær for forbundsstyret, fordeling av post, ajourføring av medlemsregister, utbetaling av regninger og andre administrative oppgaver som naturlig hører med til et kontor for en landsdekkende organisasjon.

Noe reisevirksomhet må påregnes, bl.a. deltakelse i styremøter, landsmøter og andre arrangementer i regi av forbundet.

Godtgjørelse etter avtale.

Det vil bli lagt vekt på personlige egenskaper som utadvendthet, kommunikasjons- og samarbeidsevner, så vel som god evne til å arbeide selvstendig.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fåes ved henvendelse til forbundspresident Petter E. Pedersen på telefon 909 29 963 eller hos visepresident Olav Håkonsen på telefon 908 40 286.

Skriftlig søknad vedlagt CV og annen relevant dokumentasjon sendes til:
Petter E. Pedersen, Postboks 1125, 4683 SØGNE
 innen 1. oktober 2005.

De norske konsulatmerkene

Før unionsoppløsningen i 1905 var det et tverrpolitisk krav at en ny norsk utenriktjeneste først og fremst skulle bygges opp med tanke på norske sjøfolk, norske skipsredere og det øvrige næringslivs interesser. Et eget norsk konsulatvesen hadde vært tenkt som første skritt i retning av full uavhengighet fra Sverige og som en brekkstang mot selve unionen. (Det var både regjeringen og i enda høyere grad Stortingets forutsetning at en ny norsk utenriksetat skulle ha et konsulært siktepunkt og yte praktisk bistand til norske sjøfolk, skipsfart og handel.)

Vi var den gang en fattig nasjon, og mange fant levebrød ved en knallhard tilværelse til sjøs. Sjømannen ga oss heder og anerkjennelse, hjemme og ute. På andre halvdel av attenhundretallet hadde Norge en betydelig økende sjøfartsvirksomhet utenriks.

Konsulatmerkene ble benyttet som kvittering for betalt gebyr i forbindelse med dokumenter som ble utstedt ved norske konsulater. Det var kun de største konsulatene som brukte disse merkene.

Den første serien ble tatt i bruk i august 1906, og har fem valører som er 25 øre, 50 øre, 1 krone, 2 kroner og 5 kroner. Merkenes motiv er riksvåpenet i fargene

rødt, gull-farge og hvitt. Under riksvåpenet er flere utenlandske valutaer omregnet til merkets valør. Den tyske valuta er benevnt Rigsmark. Nederst på merkene er det skrevet "Legations- og Konsulatgebyr". Merkenes format er ca 30 x 55 mm. Tagging 10 x 10.

Den andre serien ble tatt i bruk ca 1908, og har syv valører. Den tyske valuta er her benevnt Riksmark. De syv valørene er 25 øre, 50 øre, 1 - 2 - 4 - 5 og 10 kroner. Tagging 11 ½ x 11½.

Vi vet ikke hvor lenge konsulatmerkene var i bruk. Mange av fagkonsulatene ble senere ambassader.

Sverige utga en serie konsulatmerker i 1889, mens Norge og Sverige var i union og hadde felles konsulatvesen. En samling av norske konsulatmerker bør derfor utvides til også å omfatte de svenske merkene som ble utgitt i 1889. Stemplede eksemplarer av disse må være datert før

Første serie: 1-krone håndannullert 4/1-14 samt stemplet "Norsk Gen..." Andre serie: 1-krone, uleselig annullering.

7. juni 1905 som jo er dagen for oppløsningen av unionen. De svenske merkene har identisk komposisjon som de norske, så de har nok vært modell for de norske konsulatmerkene.

Kilder

Kopperud, Kåre André 2005. *Konsulatvesen for sjøfart og handel*. Artikkel i *Sjøfareren* nr 1 - 2005. Glasø, Knut 2003. *Norske stempelmerker: Konsulatmerkene*. Artikkel i *NFF-Varianten* nr 4 - 2003.

Torbjørn Larsson-Fedde

som søker alle andre verdier av konsulatmerkene, og kan gi 1-krone fra 2. serie eller annet materiale i bytte. Adresse: Skottegt 4, 4550 FARSUND.

Buskerud-treffet

Buskerud-treffet (tidligere kjent som Geilo-treffet) er i år lagt til Kongsberg Vandrerrhjem Bergmannen, Vinjes gate 1, fra 30/9 til 2/10. Det er Kongsberg FK som er arrangør i år (og derfor er det ikke på Krøderen kro som tidligere år). Det kommer flere handlere, og KFK satser på å få til en liten auksjon. Handlere må bestille bord, men KFK håper at alle besøkende tar med seg dubletter slik at det blir mye bytte og salg. Det viktige med et slikt møte er de sosiale kontakter vi kan få. Møt opp! (For deg som trenger overnatting: Vandrerrhjemmet tilbyr rom med bad og TV, inkl. frokost, sengetøy og håndklær. Det er ikke fast kjøkken på Vandrerrhjemmet. KFK må ha bindende påmelding for de som ønsker overnatting og mat innen 20. september til: Steinar Marvik, Syrinveien 5, 3612 KONGSBERG. TIF 32 72 43 18.)

15.-18. september: Utstillingen "Frimerker i Sentrum", Oslo. Adresse: Deichmanske bibliotek, Schaus plass, Grünerløkka. Åpningstider: torsdag 12-20, fredag 10-20, lørdag 10-17, søndag 12-16. Auksjon søndag kl 13. Auksjonslisten finnes på www.sentrumfilatelistklubb.com. Eget utstillingsstempel fra Posten.

16. september: Nye frimerker.

30. september - 2. oktober: Utstillingen "Barents 2005", Vadsø. Adresse: Oscarsgate 4 (hjørnet Kirkegaten). Det er første gang med regional utstilling i Finnmark. Verdens nordligste frimerkeutstilling!

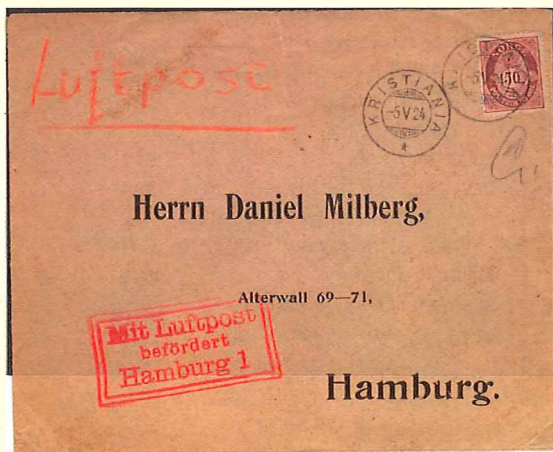
Førsteflyvning eller "tjuvstart" med de europeiske luftpostruter 1924?

I løpet av de siste årene har norsk luftpost blitt utførlig kartlagt og presentert med postveier, kronologiske oversikter med hensyn til ruteåpninger, samt portotakster fram til våre dager. Man skulle da tro at det meste nå har kommet fram i lyset. Men heldigvis er filatelen slik at det til stadighet dukker opp nye objekter og oppdagelser som gjør at vi må revurdere tidligere "sannheter" og grave oss mer ned i filatelistisk og historisk materiale.

I henhold til Sirkulære nr. 10 fra Poststyret var det fra 14.5.24 mulig å sende luftpostfrankerte sendinger med de europeiske lufruter – fra København til Amsterdam og Rotterdam over Hamburg. Det er da med stor undring jeg betrakter luftpostbrevet som ble sendt fra Kristiania den 5.5.24. Det er riktig frankert med 50 øre (40 øre ordinær utlandsporto pluss 10 øre luftposttillegg), og ankomststemplet i Hamburg. Brevet er datostemplet på baksiden med "Hamburg 6.5.24- 3-4 N" (N = "nachmittags"). Alt taler for at dette brevet har blitt forberedt som- og behandlet som-et ordinært luftpostbrev. Men var det mulig å sende luftpost før 14.5? Etter å ha samlet norsk luftpost i 30 år må jeg innrømme at jeg ennå ikke har sett et førsteflyvningsbrev fra Norge stemplet 14.5.24-og enda mindre et som er stemplet før dette.

Jeg tror svaret er knyttet til opplysningene om luftpostruta København – Hamburg – Amsterdam – Rotterdam. Denne ble åpnet 23.4.24 og det finnes god dokumentasjon i form av brev om dette. Informasjon om norsk tilknytning til denne lufruta har nok vært tilgjengelig før det nevnte sirkulæret kom ut. Det har også luftposttillegget og kravet til merking av sendingen:

"Luftpostforsendelser skal på en lett iøinefallende måte være påtegnet ordet LUFTPOST, helst skrevet med rødt blekk eller rød blyant medtydelig understrekning i rødt".

Dette stemmer jo forbløffende. Selv om sirkulæret sier fra at det nå er mulig å sende luftpost, kan muligheten allerede ha vært der i noen dager. Og selv om den formelle ordningen ikke ble igangsatt før 14.5.24, så kan sendingen likevel ha gått med tog fra Kristiania til København-og blitt behandlet som et normalt luftpostbrev i København. Deretter flysendt til Hamburg og ankomststemplet. Dette skulle egentlig ikke være mulig, men jeg har også et annet brev fra 1925 som er sendt med luftpost fra Norge til Casablanca, Marokko. Dette ble sendt lufteien fra Frankrike til Marokko og er ankomststemplet i Casablanca på et tidspunkt da Norge ikke hadde inngått avtale med Frankrike om luftpost med franske ruter.

Uansett er dette brevet en kilde til undring, og dermed til forskning. Det er alltid morsomt å utfordre "sannheter", selv om resultatet skulle bli at man faktisk styrker disse-med enkelte uventede unntak!

Henning J Mathiassen

med god teft for flybefordrede lekkerbiskener.

Påmelding til Nordia2006 er NÅ!

27. til 29. oktober neste år er det duket for Nordia-utstilling i Helsingfors, og den norske kommisjonæren, Arne Thune-Larsen, minner interesserte og kvalifiserte om at fristen for påmelding faktisk er allerede 30. september i år – altså ikke mange ukene till! Ta derfor kontakt med Arne så fort som mulig for påmeldingskjema og reglement for å forsvare de norske

fargene! Til Nordia i Gøteborg var det mange norske utstillere som ikke slapp gjennom nåløyet av plasshensyn, og den finske utstillingskomiteen for neste års begivenhet varsler at de høyst sannsynlig vil tilby færre rammer enn i Gøteborg. Ja, faktisk langt fra så mange: ryktet sier 800 rammer! Derfor blir første bud å sende inn påmeldingsblanketten innen tidsfristen.

Du kan også ta snarveien til påmeldingsinformasjonen via Internett: www.nordia2006.fi/svenska skulle kunne tilby deg forståelig informasjon, som foruten spesialreglement også gir deg postadressen til vår kommisjonær: Arne Thune-Larsen, Melumveien 7, 0751 OSLO. Merk deg med det samme at den oppgitte epostadressen hans ikke er kurant.

I kjølvannet av at vi i NFT 4/05 omtalte forskjeller i designet av "Oss imellom"-merkene fra 2004 (a og b av hver, tydeligvis), har vi fått tilsendt flere eksempler med åpenbare produksjonsfeil, eller passforskyvinger om man vil. Sveinung Svendsen fra Oppegård frimerkeklubb skriver:

Her er flere eksempler på feil fra frimerkeleverandøren. Hvis du ser på første serie av posthorn kronmerkene ser du også at fargeforskyvingene fra midtfeltet og ut i hjørnene varierer ganske mye. Dette blir

nesten som prikkene i de gamle 20 mm merkene? Finn f.eks. et av de kronmerkene med fargen helt riktig sentrert! Det er ikke helt lett.

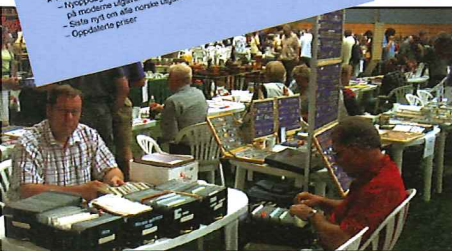
Det ryktes også at katalogkomiteen for Norgeskatalogen har gransket opplysningene nøyer, og har gjort forandringer i årets

OSLO FILATELISTKLUBB
NORGESKATALOGEN™
2006
CATALOGUE OF THE POSTAGE STAMPS OF NORWAY

NYHETER:

- **Ny oversikt**
- Håndnullinger på skillingmerker, kullongering i sjeldenhetsgradering
- **Årsal**
- Nyoppagete typografier på moderne utgaver
- Siste nytt om alle norske utgaver
- Oppdaterte priser
- **Spesialartikler**
- Varianter på norske frimerker
- Håndskrevne stedsnavn og andre påtegninger på norske brev og merker

"Hei, fant et rart merke i en kilovare. Er dette vanlig?" spør Peter Garmo, og NFT sender forespørselen videre til dere lesere.

utgave – kanskje flere enn vi hadde kunnet regne med da saken først ble satt

på trykk! Så sørg for å skaffe deg katalogen når den kommer i handelen i midten av september, slik at du kan holde deg oppdatert om norske frimerker. Katalogen inneholder denne gang også en fortegnelse med sjeldenhetsgradering over håndannulleringer på klassiske merker. Videre står det spesialartikler om varianter samt håndannulleringer og påtegninger på norske brev og frimerker. Derfor er årets forside prydet av NK1 med variant "oppgravert hjørne" og håndannullering.

Nesten 3000 besøkte den store **samlermessen i Bø** siste helgen i juli og mange var innom de nesten 60 utstillerne av olympiske samleobjekter. Dette var den 13. messen på rad og det lover godt for vår hobby at det aldri tidligere har vært så mange innenfor dørene på Telemarkshallen på denne årlige samlerfesten. Det er også gledelig å se at flere og flere har med seg filatelistiske objekter og at messen er utvidet til samlere av postkort og lokalfilатели.

Bø Frimerkeklubb arrangerer den delen av messen som er konsentrert om all samling av objekter knyttet til de olympiske leker og alle former for sport og idrett. Fotballgruppa i idrettslaget Skarphedin arrangerer samtidig en stor messe for brukt- og antikk-handel i samme lokalet, og denne koblingen har vært svært fruktbar for begge parter.

IOC støtter messen i Bø som "internasjonal olympisk samlerfestival" og arrangementet får lov å produsere så vel pins som verdens eneste olympiske pinsbrev. Begge blir laget i et opplag på kun 200, noe som samlerne vet å sette pris på.

Bø Frimerkeklubb lover ny samlermesse neste sommer, så 28.-30. juli 2006 vet dere hvor samlerne av sport og idrett er samlet: i Telemarkshallen i Bø i Telemark. *Halvor Kleppen*

FEPA-utstillingen BRNO

Av 17 påmeldte norske eksponater, slapp 13 gjennom nåløyet til FEPA-utstillingen BRNO2005 fra 10. til 15. mai. Medaljefordelingen ble som følger:

Bernt J Fossum *On Postal Service* G (90) PH
Tore Gjelsvik *Norway Number One – the new handbook – second edition* G (90) LI

Tore Gjelsvik *Norway – The Skilling Oscar Stamps*
LV (88) LI

Bjørn G Solaas *Der deutsche Maler Albrecht Dürer – seine Reise in die Niederlande 1520/21* LV (87) TH
Knut Fr Knutzen *From Norway No 1 Through Shaded Posthorn* LV (86) TR

Wilfred Wasenden *Queen Victoria* LV (86) TR
Arvid Jørgensen *Mail in the Troms Region of Norway up to about 1880* LV (86) PH

Arne Thune-Larsen *The Postal Communication Between Norway – France 1744 – 1880* LV (85) PH

Paul H Jensen *A Revenue Service of Norway to 1950*
LV (85) RE

Oslo Filatelistklubb *Norgeskatalogen 2005* LV (85) LI

Tønnes Ore *Bánát and Bácska* V (80) PH
Halvor Kleppen *From Military Skiing to Olympic Biathlon*
B (66) OF

Nokså folketomt mellom samlingene... Kanskje alligatoren hadde skremt dem bort?

I juryen fant vi også norske representanter: Ingolf Kapelrud og Ivar Sundsbø. Paul H Jensens samling var påmeldt før hans bortgang. Oslo Filatelistklubb arrangerte gruppereise, og deltakerne derfra hadde en riktig så hyggelig tur. På utstillingen fikk de også oppleve vakter med skarpladde maskinpistoler som bevoktet kronjuvelene, hadde jeg nær skrevet, nemlig objekter fra Dronning Elizabeth II's samling, inkludert en 10-blokk av verdens første frimerke (Penny Black) – på førstedagsbrev!

Velkommen til Frimerkehjørnet

Kjøp og salg av frimerker, postkort, bruksbrev, FDC, sedler og mynter. Alltid stort utvalg av utenlandske samlinger, lotter og rekvisita!

Besøksadresse:

Ullevålsveien 16

Åpningstid: 10 - 17 (14)

Tlf 22 69 47 21

Postadresse:

Postboks 2616 St Hanshaugen

0131 OSLO

På det tidspunkt et miniatyrark med unions-oppløsningsmerkene ble trykket på forsiden av forrige NFT, var dette lenge før Posten selv mottok frimerkene. Men nå som de er kommet, både i miniark og vanlige ark, viser det seg at man faktisk kan skille mellom samme valør i de forskjellige utgivelsesformene. Merket med Christian Michelsen (valør 6 kroner) har merkbart skarpere trykk i bakgrunnsmotivet på miniarket, og i det vanlige arket vil nevnte bakgrunn forskyves noe. I tillegg er det magenta trykket med NORGE 2005 SVERIGE plassert betydelig lenger ned på dette merket. "Glorien" i venstre kant av portrettet finnes heller ikke på ark-merket.

Merkene med Prins Carl, som ble Kong Haakon VII, altså 7,50-merkene, ser det i utgangspunktet ut til å være vanskeligere å skille mellom, men du vil fort se at miniarkmerket har skarpere trykk i de to signaturene som ender i øvre, venstre kant av merket. La oss gjerne få høre om du kan finne andre lettpåviselige forskjeller, som papir og tagging!

Tidligere i år (NFT 2/05) sto også hundreårsbegivenhetsmerkene på forsiden. Da de endelig kom i handelen i juni, var det raskt gjort å konstatere at merkene med edsavleggelsen i Stortinget i 1905 og Kronprins Olavs hjemkomst i mai 1945 hadde blitt radikalt endret.

Nå var det i forkant av utgivelsen noe murr med lovnad om søksmål dersom Olav-merket ikke ble forandret, men sjefen for Frimerketjenesten, Halvor Fasting, bedyrer at dette ikke var årsak til forandringen. Derimot hadde de så mange fotografier å velge mellom, at de denne gang valgte en vinkel som tidligere ikke er benyttet på frimerke. At Max Manus fra "Oslo-gjengen" endelig også er kommet med på et frimerke, har etter sigende ingenting å gjøre med at han ble retusjert bort i rene leninistiske og stalinistiske stil da motivet ble utgitt første gang i 1985 (NK968 - "40 år siden frigjøringen"). Og

vi skal vel heller ikke se bort fra at kroningsmotivet ble forstørret slik at Dronning Maud også skal bli synlig på merket: "Det må jo ha vært et merkelig århundre når det bare er én dame med", kommer kanskje fremtidens samlere til å resonnerer?

Og så til årets egentlig store frimerkebegivenhet: Innføringen av A og B! Eller første og andre klasse, som det ofte kalles utenlands hvor det eksisterer uttalte klasseskiller i samfunnet. "Fastverdimerker" er den offisielle betegnelsen, og Posten lover med dette at et frimerke kjøpt for 6 kroner i år skal være gyldig til frankering for innenlands A-post også i fremtiden - gjerne 25 år frem i tid, for den saks skyld. Siden gebyret for å veksle inn frimerker bare er 33 kroner per 100, eller 33 øre per stykk, vil det kanskje være mulig å gjøre god forretning på denne måten dersom Posten setter porto en kraftig opp i de nærmeste årene. Og i den siste tiden er det jo bare Stortinget som har tråkket på portobremsen, så la oss nå anta at om fem år koster det 8 kroner å sende A-post. Merkene skal i så tilfelle kunne løses inn til en netto av 7,67 2010-kroner. Det tilsvarer i så fall en årlig avkastning i overkant av 5 prosent. Her er det altså en

teoretisk
mulighet for å

slå banken, og så går det vel greit å unngå formueskatt på denne måten? Tja, tenk, bedrifter kan nesten komme unna utbytteskatt på samme måte ved å øke portoforbruket sitt betraktelig på papiret og så selge merkene tilbake til Posten mot kontant oppgjør! I vårt naboland Sverige går privatpostmerker fra 25 år tilbake, som den gang kostet 1,40 men fremdeles er gangbar A-franker, for 5 kroner stykket, har jeg hørt rykter om.

Nå har jeg lenge hatt et håp om at disse merkene skulle bli posthorn med "POSTFRIM. A" sekundært B, men så viser det seg altså at de er oppfølgere til blekkspruten og steinbiten - moderne misjonskilovares skrekk og gru. A har som motiv en sjøanemone, og de lever fra 2 til 400 meters dyp sier "fingeravtrykkteksten". B har fått en spekkhogger (Keiko?) som skal leve fra 0 til 250 meters dyp. Det offisielle navnet på serien er "Marint liv i Norge II" og blir nok en slager i motivsamlinger rund om i verden. Merkene utgis i småark à 15, pluss ruller med 100 merker. Det betyr nok som vanlig at her blir det mange rare perforeringer på gang. Hvis du er ekstra rask på labben når du begynner å finne uregelmessighetene, rekker vi å ta dem med i neste NFT. (Eksemplarene jeg har fått tilsendt ser ut til å være tagget 14 x 15½). Utgivelsesdag er 1. september, men noe estimat for opplaget finnes ikke offisielt. Skal vi tippe 22 millioner med A og 7 millioner av B?

Den andre serien med fastverdimerker handler om det marine livet i Norge på den andre

siden av
vannflaten:

fyrtårn. Et kjent og kjært samlermotiv som vil føre merkene langt ut fra rikets grenser. Akkurat der klarer Frimerketjenesten ofte å skyte blink. Motivene er Jomfruland fyr og Tranøy fyr, og de kommer i et hefte med fancy redningsvestfarge og utsnitt av et sjøkart fra Jomfrulandområdet (som sikkert blir populært å ha i baklomma blant lissomfiffen med konvertert, svensk kystskippersertifikat). Trykkekvaliteten på de tilsendte merkene er så lummer at de gjør seg best i halvmørke, så jeg håpet først at merkene var satt inn med fosfor for å gløde i mørket. Etter å ha brent fingrene på lysrøret i skrivebordslampa, må jeg skuffet konstatere at så ikke er tilfelle. Men for en gangs skyld er norske fyrtårn ikke avbildet som rene glansbilder, og det er gledelig. Her er det dritt vær på gang. Det er nok med god grunn at de

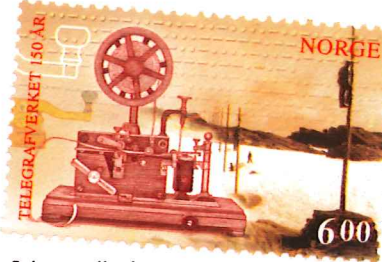

først utgis etter turistsesongen. Valøren for begge merkene er A slik at de fleste vil forbli innenfor landets grenser og slik sett ikke kan skremme bort de som i utlandet nettopp nå planlegger neste års feriereise til Norge.

Det er først 16. september at vi treffer på valører som kan sikre pensjonen for en årvåken frimerkesamler. Årets Europamerker fra Norge kommer i verdiene 9,50 og 10,50. I motsetning til de fleste andre land dette året, har

motivvalget falt på stilisert mat av kunstneren Liv Andrea Mosdøl. Merkene minner omtrent så lite som mulig om norsk fisk og mat at det er nødt til å være gourmetkokenes garnityr vi skal slikke på. 10,50-merket har et relativt lyst område som er stort nok til å romme et normalt stativdatostempelavtrykk, så her vil nok debatten gå høyt om det er luksusstempel dersom ringen

følger tallerkenen i bakgrunnen, eller om midt på merket skal være best. 9,50-merket kan man jo kle opp med et rullestempel, så får fisken følge av bølger i det minste. Men forvent ikke å finne disse merkene på forsendelser i postkassen din om du ikke bor i Europa eller andre verdensdeler. Det kan med andre ord bli vanskelig å finne disse merkene "ekte brukt" om 5 års tid, for tenk deg om: hvor mye frimerkefrankert post sendes egentlig ut av landet nå på høstparten?

Siden utgivelsen faller på samme tid som utstillingen "Frimerker i Sentrum" i Deichmanske bibliotek på Schaus plass på Grünerløkka i Oslo, rett ved trikkeholdeplassen for å ha sagt det også, trår Frimerketjenesten til med enda en motivklassiker: "Telegrafverket 150 år". Innenlandsvaløren har bakgrunnsmotiv fra arbeidet med kabelstrekking mellom Røddal og Odda, mens et eldgammelt morseapparat er hovedmotiv. Noen morsetegn er det også blitt plass til, så bare finn fram Hakkespettboka og løs mysteriet. Heleverdenvæløren 10,50 blir vi ikke kvitt så lett, og her er motivet oppgitt å være merkekunstneren Arild Yttris datter som poserer med en mobiltelefon. Om det er Nokia eller Sony-Ericsson får vi ikke opplyst, men jeg synes det likner mest på en gammel Benefon. Ikonene på displayet i bakgrunnen ser dog ut til å være fra Ericsson, mens Nokia får nøye seg med opphavet til

forkortelsene SMS og MMS slik at en viss nøytral nordisk balanse opprettholdes i merkebildet. En krøllalfa har også sneket seg inn, så da blir nok dette også en motivklassiker om 10-15 år. Merkene er dessuten trykket i den etter hvert så populære metoden med en blanding av offset og ståltrykk. Bruttoopplaget for 6 kr blir 600.000, mens det optimistisk skal trykkes 800.000 av 10,50-valøren, noe som kanskje er tiltenkt den store pågangen etter frimerkefrankering for B-post inntil 100 gram?

Lokalsamlere i Setesdalstraktene kan se frem til "Norsk Geologisk Forening 100 år" og 5,50-merke med mineralet Thortveitt som ble oppdaget på de kanter av Per Schei i 1903. Slik som geologene har fått lov til å stikke seg frem på norske frimerker, må de ha hatt godt rotfeste i frimurerlosjer såvel som politiske partier, men nå er det kanskje helst olje som smører hjulene? I alle fall er motivet på det andre merket, med valør 6 kroner, hentet fra aktiviteter på kontinentalsokkelen. Det som kan minne om en klassisk platefeil over Østlandet, er i virkeligheten en tegning av et mikrofossil

tilhørende gruppen radiolarier. Mikrofossiler nyttegjøres ved datering av bergarter. Når man borer gjennom sedimenter stinne av radiolarier, pleier det ikke vare lenge før olje spruter opp slik at spekkhoggere, sjøanemoner, fiskemiddager og fyrstårn får gjennomgå dersom det går riktig ille.

Det er ikke bare Norge som feirer uavhengighetsjubileum i år. Republikken Vanuatu markerte 30 juli 25-års uavhengighet fra Frankrike og Storbritannia. Vanuatu ble tidligere kalt Ny Hebridene, og er en øygruppe i Sør-Stillehavet, lett gjenkjennelig som en Y på kartet. Denne Y'en kan du se gjenspeilet i flagget, sammen med farger og symboler på alt fra kristendom via fred og frodighet til villsvinofferblod. På Vanuatu er det til sammen 36 postkontor og 3300 postbokser, så postmengden er neppe den største. Om det virkelig er behov for høyverdier som 400 vatu i et miniark der de andre valørene er spinkle 35 og 50, kan sakens diskuteres. Du kan lese mer om frimerkene på hjemmesiden www.vanuatupost.vu.

Nå begynner frimerkeklubben igjen

Sommerferien er slutt, og det er igjen klart for møter i frimerkeklubben.

Har du fått noe nytt til samlingen din i sommer? Kanskje du har fått postkort fra noen du kjenner som har vært på ferie? Eller du har sendt brev til deg selv? Husk å ta vare på postkortet og brevet. Sett dem inn i et album slik at de ikke blir ødelagt.

Når frimerkeklubben begynner, burde du ta med deg byttefrimerkene dine, for det er sikkert noen andre som har noe de vil bytte. Da kan du få noe du vil ha, og de du bytter med får noe som de vil ha! Å bytte frimerker er den beste måten å få nye frimerker på, samtidig som du gjør andre glade når de får noe de vil ha.

Hvis dere gjør noe i din klubb som du vil at andre skal få vite om, kan du ta et bilde og skrive litt og sende det til meg. Alt fra MMS til papirbilder går bra!

Det har også vært utstillinger og messer i sommer. NFU har vært til stede med stand i Tønsberg under Vestfold 2005 og Bø i Telemark hvor det var samlermesse.

Det ble også i anledning Vestfold 2005 arrangert et kurs for SFO i Vestfold: "Frimerker som en aktivitet på SFO". Det var godt oppmøtet på kurset, og flere av deltakerne var fast bestemt på å begynne med frimerker som en aktivitet for ungene på SFO.

Jeg vil ønske alle juniorledere lykke til med arbeidet i høst og spesielt dere som skal starte opp med juniorgruppe nå i høst. Den beste tiden for å starte opp med en ny aktivitet er rett etter at skolen har startet. Trenger du frimerker, kan du etterlyse dette på et møte i hovedklubben.

Frimerkehilsen fra redaktør
Frode

Etter den strålende innsatsen på Agder -05, feiret junioravdelingen i Kristiansand med å avslutte vårsemesteret på Kløvertun. Der hadde de leid badebasseng, så etter frimerkejakt og frimerkebingo hoppet de i vannet. Og etterpå var det tid for pizza og brus.

Utstillinger i nær framtid – hva med en klubbturn?

Frimerker i Sentrum, Oslo 15-18 september

Barents 2005 i Vadsø, 30 sep. til 2 okt.
OSLO2005 på Lillestrøm, 17-20 november

Adresser

Norges Frimerkeungdom
v/Erik Lunde
Kirkeveien 36
1664 Rolvsøy
www.frimerkeungdom.no

Redaktør, NFU
Frode Torgrimsen
Gaupeveien 28 b
3160 Stokke
tlf. 33 36 55 57
GSM 916 67 853
epost frodtorg@start.no

Konkurransen

Oops! Jeg har ikke fått noen svar på forrige konkurranse. Riktig svar var løve; det er dyret på Norges første frimerke. Vi prøver derfor et nytt spørsmål: Hvor kommer et frimerke fra hvis det står SUOMI på det? Svaret kan du sende til meg innen 20. september. Det trekkes ut en vinner som får årboken for 2004 i premie! SMS 916 67 853 og epost frodtorg@start.no.

Skilpadder!

Anne Mette Gottschal sammen med skilpaddene Sjanko og Casiopeia som er inspirasjonskilde til samlingen om skilpadder.

Anne Mette har laget et eget ferieparadis for skilpaddene ute i hagen hjemme.

I Skien finner vi ei jente med en litt uvanlig frimerkesamling: Anne Mette Gottschal har skilpadder som husdyr, og samler på frimerker med skilpadder.

Anne Mette har samlet på frimerker i en årrekke. For 6 år siden begynte hun å samle på frimerker med skilpadder. Grunnen til det, er interessen for skilpadder. Hun har to skilpadder hjemme, Sjanko (jente) og Casiopeia (gutt). To livlige dyr som bor inne, har ferieparadis i hagen (som brukes flittig om sommeren) og har vinterdvalen i kjelleren. Skilpaddene er av typen rød øreterapin, en sumpskilpadde som kan leve i vann og på land.

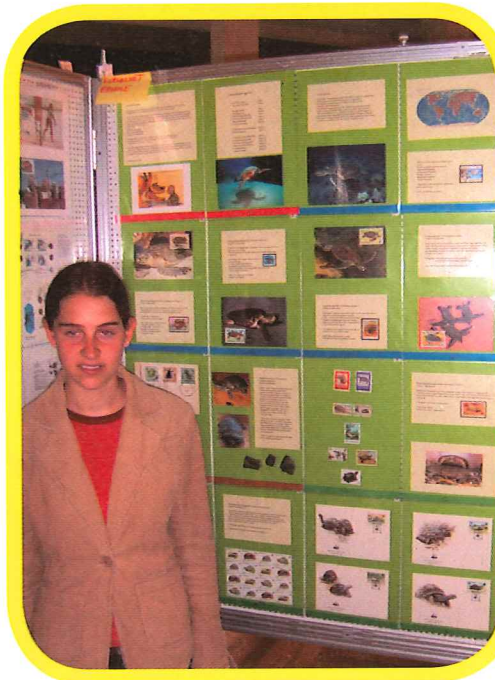
Anne Mette har bygd opp en kjempefin samling som hun stilte ut for første gang på Vestfold 2005, noe hun gledet seg stort til. "Det skal bli moro å stille ut og få en kommentar fra dommerne", fortalte hun i forkant av utstillingen. Da jeg besøkte Anne Mette var samlingen nesten klar til utstillingen. Men det er ikke noe hastverksarbeid hun skal stille ut. Nesten to år har hun brukt på å bygge opp samlingen. Kvelder, helger og ferier har gått med til dette: *hele* høstferien

brukte hun på frimerkesamlingen! Hun har tatt mange bilder av skilpaddene, og lånt mange bøker om emnet. Klippet og limt, lest og

skrevet. Samlingen er delt inn i havskilpadder, sumpskilpadder og landskilpadder. Hele ni arter har hun beskrevet med alle mulige fakta.

Kunnskaper om skilpadder har

Anne Mette fått mer av etter at hun begynte å bygge opp samlingen. Mye kunne hun fra før, men nå, etter at hun gikk i gang med å bygge opp frimerkesamlingen, har interessen for frimerker og skilpadder økt. Jeg tror vi får se mye til Anne Mette Gottschal og hennes flotte samling om skilpadder i fremtiden.

Anne Mette foran samlingen sin på utstillingen Vestfold 2005 i Tønsberg. Hun vant forsølv bronsemedalje (Sølv Bronse) og imponerte mange av de besøkende med sine kunnskaper om skilpadder.

Helgen 10-12 juni stilte så Anne Mette ut sin samling om skilpadder i Tønsberg. Resultatet ble forsølv bronse, noe hun var godt fornøyd med. Samlingen skal nå utvides og klargjøres til neste frimerkeutstilling, for Anne Mette har lyst til å stille ut igjen.

Vestfold

2005

NFU

Norges frimerkeundoms sider

Redaktør Frode hadde sørget for å få inn masse frimerkeklipp fra glade givere. En spesiell takk går til han som ga hele ni kilo på en gang! Her var det mange bra merker fra masse forskjellige land, og det var også spennende stempelfunn å gjøre på norske merker.

Andreas Vinnelrød og Karoline Kvande foran sine eksponater i ungdomsavdelingen på Vestfold 2005.

Helgen 10-12 juni ble det arrangert frimerkeutstilling i Tønsberg. Juniorarbeidet og unge samlere var her et satsingsområde. Det var arrangert tegnekonkurranse på de lokale skolene, og monteringskonkurranse for medlemmer i frimerkeklubbene i Vestfold.

Det var også en stor frimerkebinge med mange kilo frimerkeklipp som unge samlere kunne forsyne seg med. PC med frimerkespill, byttebord hvor du kunne bytte frimerker med andre eller med frimerkeklubben, og et tegnebord for de som ville

tegne. Juniorkroken ble besøkt av unge og gamle.

I tegnekonkurransen ble det trukket ut hele 40 vinnere, og i monteringskonkurransen ble alle deltakere premiert. Her var det ikke om å gjøre å ha den største samlingen eller den mest filatelistisk

korrekte samlingen; her stilte unge samlere ut for første gang. Lærerikt var det, og samlingene som ble stilt ut vil bli utvidet. Dette ga mersmak for unge samlere.

Å jada, frimerkebingen var et populært tilholdssted for unge samlere som på denne måten kunne skaffe seg en rekke nye merker til samlingene sine og bytteboken. Og til deg som er voksen og leser dette: Hvis du har frimerkeklipp til overs, så gi det til NFU og spre litt glede blant unge samlere.

Det er viktig å oppmuntre unge samlere til å montere og bygge opp sin egen frimerkesamling slik de vil ha den. Vi må hjelpe og veilede unge samlere slik at vi med tiden får flere utstillere, og da *må* vi ikke kritisere det ungene gjør. Unge mennesker kan miste lysten på å montere og samle på frimerker hvis de blir kritisert og får høre at de ikke gjør ting riktig. Vi må ikke glemme at det er stor forskjell på 9-åringer og 16-åringer. Frimerker er og skal fortsette å være en artig hobby for alle. Og vi skal oppmuntre til samlerglede slik at frimerkesamling fortsatt vil være en stor hobby.

Nyregistrerte 3-rings nummerstempler

Her kommer jeg som lovet (i NFT 3/05) tilbake med ytterligere opplysninger om nyregistrerte stempler på Norge Nr 1. Denne gangen skal vi ta for oss det som jeg har notert om 3-rings nummerstempler siden andreutgaven av *Norway Number One, The New Handbook* ble utgitt (Gjelsvik 2000). Det dreier seg fortsatt delvis om bekreftelser på gamle registreringer, men delvis også om objekter som ikke har vært registrert tidligere. Mange av bekreftelsene skyldes åpenbart at det har kommet materiale på markedet fra Aage Bierings store Grand Prix-samling fra NORWEX-OSLO 1955, mens andre ting nærmest har kommet ut av intet. *Det er fortsatt mulig å gjøre funn i gamle lotter!*

Det kan denne gang være hensiktsmessig å gå gjennom registreringene i 3-ringsstemplenes nummerrekkefølge, selv om man da går på tvers av det kronologiske. Det kan også være hensiktsmessig å skille mellom sorte og blå stempler.

Sorte 3-rings nummerstempler

5 - AAS

For dette nummer noterer Norgeskatalogen sjedenhetsgrad 3R på NK1. Personlig har jeg bare kunnet registrere to eksemplarer, og begge har dukket opp de senere år. Det første kom som objekt nr 10 på Postiljonens auksjon nr 179 i 2002. For dette har jeg dessverre ikke notert verken utrop

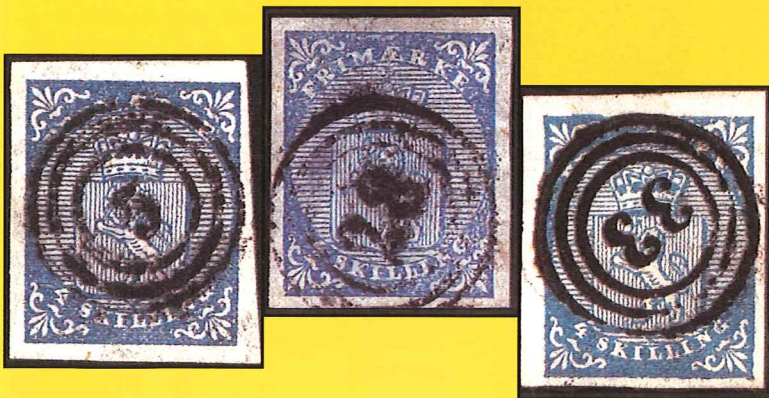
eller tilslag. Et annet og penere eksemplar kom som objekt nr 1147 på Germetens auksjon nr 66 i 2004. Selve merket har noe varierende marger, men stempelavtrykket er nesten rettvendt og midt på. Utropet var satt så lavt som kr 2000, mens tilslaget ble på hele 16000 eksklusiv provisjon og omkostninger. Dette tyder på at dette objektet nok har vært ettersøkt av langt flere enn hva Norgeskatalogens sjeldenhetsgrad skulle tilsi.

28 - BIRKAGER

Dette nummeret har jeg lett etter og spurt og mast etter i øst og vest i mer enn 25 år. Endelig har det dukket opp, som objekt nr 1158 hos Germetens nr 68 i 2005. Her dreier det seg om et merke med ganske normale marger og et sidevendt men tydelig nummerstempel 28. Utropet var satt til 7000 mens tilslaget ble 13500. NK sier RR for dette nummerstempelet på NK1; dette virker riktig.

33 - BERGE

Også dette dukket opp hos Germeten som objekt nr 1158 på auksjon nr 66 i 2004. Merket har noe varierende marger, to brede og to forholdsvis smale, mens stempelet er tydelig men noe skråstilt omvendt. Utropet var hos

Germeten satt til 5000; tilslaget ble 13500. NK noterer dette med 5R; personlig har jeg aldri sett flere enn dette ene eksemplaret.

39 - BØ I VESTERÅLEN

Dette nummer står i NK med et ? for NK1. Personlig har jeg bare sett ett enkelt eksemplar, men dette er til gjengjeld på et meget vakkert brevomslag som i en del år befant seg i Bernt J Fossums fabelaktige Norge-samling. Brevet ble budt ut som objekt nr 1563 på Moldenhauers auksjon nr 63 i 2004. Selve merket er bredrandet og stempelet klart, tydelig og udiskutabelt. Utropet var satt til 30000 mens tilslaget ble hele 76000 (eks. prov. og omk.). Det er tydelig at det fortsatt finnes et marked for klassisk Norge i de høyere prisklasser. Norgeskatalogen kan trygt stryke sitt ? og sette inn RR.

115 - HITEREN

Også dette nummeret har jeg lett etter i tiårsvis. Det eneste avtrykket jeg har sett på NK1 er på et forholdsvis smalrandet merke som kom som objekt nr 1172 på Germetens auksjon nr 67 i 2004. Stempelavtrykket er litt ujevnt, men nesten rettvendt og klart og tydelig nummer 115. Utropet var kun kr 1000 mens tilslaget ble 7000. Smale marger betyr åpenbart mye, selv for en raritet som dette. Norgeskatalogen noterer sjeldenhetsgrad 3R, mens jeg bare har sett dette ene.

129 - HOUGSUND

Dette er et nummerstempel som

mange har lett forgjeves etter. Mye av årsaken til dette ligger i at det har vært laget håndskrevne 129 i en meget lang periode. Et pent, sidevendt stempelavtrykk på et NK1 med relativt bra marger kom imidlertid opp på Germetens auksjon nr 59 i 2000 som objekt nr 1053. Utropet var 5000 mens tilslaget ble hele 17500. I ettertid viste det seg dessverre at merket var manipulert, og at det i virkeligheten var et avtrykk av nummerstempel 123 (type 2) fra Holmestrand som var blitt oppmalt. Objektet ble derfor tilbakekjøpt av Kjell Germeten AS og kjøper holdt skadesløs. Det er nok ikke bare undertegnede som har ergret seg over å ha latt seg lure av dette objektet. Norgeskatalogen opererer fortsatt med sjeldenhetsgrad 5R for nr 129 på NK1. Personlig har jeg til gode å få se et garantert ekte eksemplar.

152 - KJØLLEFJORD

Dette nummeret står i NK med RR på NK1. Personlig har jeg

bare sett ett eneste eksemplar – i Fossum-samlingen. Det kom senere på Moldenhauers auksjon nr 63 i 2004 som objekt nr 1498. Merket har en bred, en normal og to snau/smale marger; utropet var 3000 mens tilslaget ble 5000. Stempelavtrykket er rettvendt, tydelig og sentrisk plassert, men dette hjelper for tiden lite til at prisen skal harmonere med sjeldenhetsgraden så lenge margene er smale.

156 - KOLVEREID

Her har vi en nyoppdagelse. Jeg ble første gang orientert om merket av Oddbjørn Solli i 2001, men i Norgeskatalogen 2004 er det ennå ikke registrert. Merket er bredrandet på alle fire sider. Stempelet er rettvendt og pent plassert; dessverre litt utflytende, men utvilsomt nummer 156. På Moldenhauers auksjon nr 62 i 2003 var det objekt nr 1611 med utrop på 10000 mens tilslaget ble hele 21000. Tydeligvis et objekt med flere liebhavere!

190 – LYNGEN

Atter en bekreftelse på et meget sjeldent stempel. Norgeskatalogen 2004 angir sjeldenhetsgrad 5R på NK1. Personlig har jeg sett bare dette ene – i Fossum-samlingen. Det kom på Moldenhauers auksjon nr 63 i 2004 som objekt nr 1509. Selve frimerket har brede marger mens stampelet er litt utflytende, fullstendig, nærmest omvendt sidevendt, men tydelig nok. Utropet hos Moldenhauer var på 5000 kroner mens tilslaget ble 9600.

263 – SKEDSMOE

For dette nummeret opererer NK med en sjeldenhetsgrad av bare R på NK1. Personlig har jeg lett etter en bekreftelse i årevis, så det er ikke alltid like lett å finne ting som tilsynelatende ikke skal være så sjeldne. Det aktuelle merket dukket opp på Germetens auksjon nr 62 i 2002. Det ble da budt ut sammen med et annet merke med 3-rings nummerstempel 292 (STRØMMEN) "med feil" som lot nr 1085. Merket med 3-rings nummer 263 har en bred og to normale marger, men er nesten snauklipt nedentil. Utropet for de to merkene var kun kr 1000 mens tilslaget ikke ble mer enn 2500. Kvaliteten betyr i dag enormt.

276 – SORTLAND

Her opererer NK med 5R på NK1, mens jeg selv aldri har sett dette. Oddbjørn Solli rapporterte imidlertid i 2003 at Bernt J Fossum hadde fått tilbud om et slikt objekt fra en samler i Frankrike. Prisen

som ble forlangt var svært høy – så høy at det ikke var interessant å slå til, selv ikke for ham. Oddbjørn Solli garanterer at avstemplingen er riktig. Jeg noterer derfor 3-rings nummerstempel 276 fra Sortland som kjent på NK1 selv om jeg ikke har sett objektet.

277 – SPARBO

Dette nummer hører til de vanskelige, ikke bare på NK1. NK har notert sjeldenhetsgrad 4R. Et eksemplar som var i Fossum-samlingen kom på Moldenhauers auksjon nr 62 i 2003 som objekt nr 1645. Merket er bredrandet, og stampelet pent plassert. Men stampelet er litt utflytende, og det siste 7-tallet så uklart at det har vært gjenstand for omfattende diskusjoner i Trøndelag. Det ser imidlertid ut til at vi nok må konkludere med at dette virkelig er nummer 277. Dette 3-rings nummerstempel ble nemlig også brukt på dampskipet Lyngdal i perioden 1891-1906 og senere på samme skip fra 1906 til 1921 etter at det var omdøpt til Herdla. Stempelet finnes klart og tydelig blant annet på et NK77. Ved å sammenlikne stempelavtrykkene kommer man til at stampelet på det aktuelle NK1 ikke kan være noe annet enn 277. Dette var man kanskje ikke klar over da nevnte Moldenhauer-auksjon gikk av stabelen: utropet var nemlig kun kr 2000 og tilslaget ikke høyere enn 6000. En god handel for kjøperen.

279 – STAMSUND

Her har vi ytterligere en nyoppdagelse. Oddbjørn Solli rapporterte om denne første gang i 2001. Merket havnet da i Fossum-samlingen. Det kom senere på Moldenhauers auksjon nr 63 i 2004 som objekt nr 1534. Dette merket er bredrandet med rettvendt og sentrisk plassert, klart og tydelig 279. Utropet var også på 10000 mens tilslaget ble 25000. Norgeskatalogen kan trygt sette inn RR i sin stempeloversikt.

323 – URE

For dette nummer opererer Norgeskatalogen med RR på NK1. Personlig har jeg bare registrert ett enkelt eksemplar. Det kom først på Germetens auksjon nr 62 i 2002 som objekt nr 1097. Utropet var 3000 mens tilslaget ble 2700. Senere kom det på Moldenhauers auksjon nr 63 i 2004 som objekt nr 1547 – også denne gang med utrop 3000 og tilslag 2700. Årsaken til den labre interessen skyldes naturligvis at det aktuelle merket er snauklipt på alle fire sider. Stempelet er imidlertid klart og tydelig 323, omtrent sidevendt, men helt udiskutabelt dette sjeldne nummerstempel.

324 – URLAND

Også for dette stampelet har NK satt RR på nr 1. Selv har jeg bare registrert ett enkelt avtrykk. Dette objektet ble jeg først orientert om av den daværende formannen i Stavanger Filatelist-klub i 2001. Merket havnet etter hvert i Fossum-

samlingen med attest Enger, og kom så på Moldenhauers auksjon nr 62 i 2003 som objekt nr 1659. Også her er stempelet sidevendt, men klart og tydelig 324. Selve frimerket har relativt smale marger på alle fire sider. Utropet hos Moldenhauer var derfor bare 5000 mens tilslaget ble 9000.

Blå 3-rings nummerstempler

Av slike har det dukket opp tre mulige nye nummer siden min bok *Norway Number One, The New Handbook – second edition* ble ferdig.

45 – DAL

Et merke med angivelig dette nummerstempel var i en del år i Fossum-samlingen. Det kom senere opp på Moldenhauers auksjon nr 63 i 2004 som objekt nr 1559. Merket har ganske normale marger, stempelavtrykket er sidevendt, mens 5-tallet i det angivelige 45 er ganske så uklart. Fargen er tydelig sortaktig blå. Utropet var beskjedne 1000 og tilslaget like beskjedne 1300 før provisjon og omkostninger. De fleste potensielle kjøpere hadde trolig oppdaget at dette ikke var nummer 45, men nummer 43 (type 1) fra Christianssand. Den som har et tydelig avtrykk av 45 fra Dal vil selv med det blotte øye kunne se at diameteren på de aktuelle stempler er meget forskjellige. Nummerstempel 43 (type 1) fra

Christianssand er fra før av godt kjent på NK1 i blått. Nummer 45 fra Dal må vi nok fortsatt notere som ukjent i blå farge; i sort er det derimot velkjent og noteres til 3R.

76 – FREDERIKSSTAD

Dette nummerstempelet er ganske vanlig på NK1 i sort (a i Norgeskatalogen), men ikke tidligere registrert i blått. Et tydelig blått avtrykk ble vist for første gang for noen år siden i Fossum-samlingen. Senere kom det på Moldenhauers auksjon nr 63 i 2004 som objekt nr 1560. Merket har smale til snau marger, men nummerstempelet 76 er klart og tydelig, nesten sidevendt på merket, og også tydelig blått. Utropet var kun kr 500 mens tilslaget ble så lavt som kr 450 – nok et eksempel på hvor utrolig billig direkte sjeldne NK1-objekter kan bli når merke kvaliteten er moderat.

329 – VADSØ

Dette stempelet er ikke av de vanligste selv med sort sverte, men heller ikke av de direkte sjeldne. NK noterer sjeldenhetsgraden på nr 1. Et eksemplar med nummerstempel 329 i blåaktig sort farge var oppe på Dano Topp-auksjon nr 78 i 2001 som objekt nr 279. Merket er bredrandet og stempelet rettvendt og velplassert. Det blå i det sorte er av forholdsvis moderat fargestyrke, men kraftig nok til at det på dette stempelet må klassifiseres som blått. Utropet hos Dano var 2000 kroner. Hva tilslaget ble er meg ukjent. Noen flere, nye eksemplarer med blåaktig stempel er hittil ikke registrert.

Referanse

Gjelsvik, Tore 2000. *Norway Number One, The New Handbook – second edition*. Oslo/Bergen: Norsk Filatelistforbund og Filatelistisk Forlag AS.

Tore Gjelsvik

som har underlag for ytterligere en artikkel om nyregistrerte stempler på NK1.

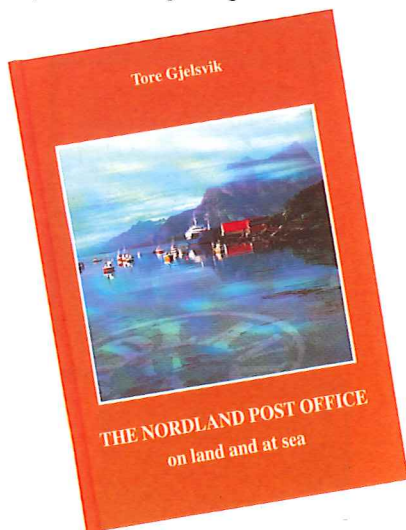
NK1-ETTERLYSNING!

Fra vår tilnærmet faste bidragsyter Jarl A Aspaker, har vi fått inn et tips om en sammensveiset blikkboks, lagt i bankboks en gang før 1944 (da historien ble nevnt i NFT), tilhørende en odelsgutt på en storgård et sted på Østlandet. Boksen skal ha inneholdt 2214 stk NK1, og kunne først åpnes da neste generasjons odelsgutt ble konfirmert. Konfirmasjonen kan teoretisk ha funnet sted en gang mellom 1958 og 1975, dersom odelsgutten i det hele tatt ble født. Den originale samler av merkene levde fra 1929 til 1910.

Er det noen som kan hjelpe NFT med ytterligere informasjon om denne "skatten"?

NORDLAND demystifisert

Denne gang er det en posthistorisk tungvektør om postkontoret NORDLAND hvor all post mellom sør og nord i landet passerte for godt og vel

Og Gjelsvik skuffer ikke; boken er full av dem. Disse tabellene er et resultat av forfatterens nitidige gransking av kilder i atskillige arkiver gjennom en lang årrekke, i tillegg til grundig faktasjekk av de opplysninger som tidligere har fremkommet om emnet.

Når man leser gjennom denne boken, som egentlig er en håndbok—et referanseverk for bruk i uoverskuelig fremtid—begynner også enkelte påtegninger og manglende stempeldokumentasjon på gamle 4-skillingsbrev man har liggende blant byttemateriell å bli interessante. Ved hjelp av tabellene kan man for eksempel bestemme avgangstid for brevet, finne ut hvilken båt det er ført med, når det har ankommet, beregne hvor

i Lofoten og Vesterålen.

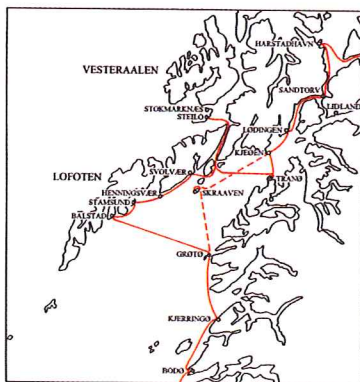
Foruten NORDLAND-stemplene, får leseren også en grundig gjennomgang i skiftet til HAMMERFEST-HAMBURG-stemplene og de forandringer som det medførte. Og jommen tar ikke Gjelsvik også for seg de forskjellige håndskriftene som kan forekomme i håndannulleringer.

hundreogfemti år siden. Bokens introduksjon presenterer oss for noen av pionerene i norsk posthistorie som interesserte seg for de sju poststemplene og hvordan de var brukt. Det var her Gjelsvik i sin tid plukket opp tråden, og tretti år senere har han klart å stadfeste samtlige postdampskipseilinger som passerte Nordland postkontor.

Gjennom bokens neste kapitler får leseren snart en god forståelse av Nordland postkontors betydning. Det var jo enorme avstander et brev skulle reise for å komme fra Kristiansand til Vardø, faktisk like langt som om det var sendt til Italia. Mye kunne hende som følge av dravis, storm og skjær i sjøen, så listeføringen av brev ble opprettholdt da resten av landet gikk bort fra denne praksisen. Apropos avstander—bare vent til du leser hvor lang avstand det var mellom postkontoret og selve skipspostanløpsstedet!

Størst forventninger har det nok likevel vært til skipsrutetabellene.

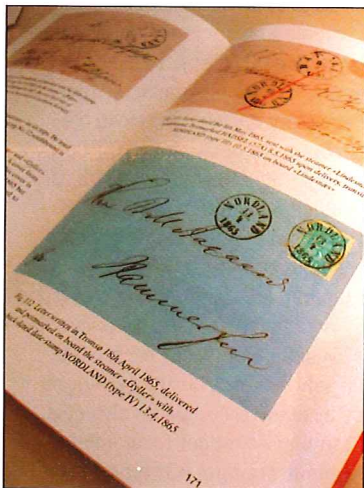

lenge det må ha ligget på post- eller brevhuset og så videre. På denne måten får et objekt som du kanskje anser for å være temmelig normalt, plutselig mer "vind i seilene" når du nærmest kan dokumentere hvordan postgangen har vært. Detaljrikdommen og kunnskapen som forfatteren legger for en dag, er rett ut imponerende. Likedan blir man som leser slått av det omfang boken har.

Bokens tabeller strekker seg helt til 1868-sesongen da dampskipet Æger for siste gang i statens posttjeneste trafikkerte farvannene

I tillegg får leseren også en god innføring i statens skipsposthistorie, med kjente skipsnavn som Constitutionen, Christiania, Prinds Carl, Prinds Gustav, Gyller, Æger, Nordcap, Lindesnæs, Gler, Finmarken og de andre man av og til kan se posthistoriske spor av i auksjonskataloger eller i høyt premierte utstillingsamlinger.

Boken er rikt illustrert med perler av skipspostobjekter som

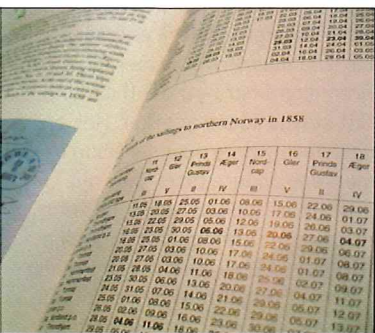

har reist mellom nord og sør eller lokalt langs ruten, til og med blitt kastet overbord i ruskevær for å bli levert. Bilder av postmesterne, dampskipene og poststeder beriker sanseinntrykket på samme måte som de mange små historiene danner en velregissert ramme for boken. Kartskisser med postrutene hjelper dessuten leseren til å forstå hvilken vanskelig prosess en hurtig og sikker postgang var på den tiden.

Jeg er sikker på at denne boken kommer til å være like aktuell som oppslagsverk om 50 år som den er i dag. God lesning er den så avgjort.

Vær imidlertid oppmerksom på at ikke bare tittelen, men også innholdet, er skrevet på engelsk. Antakelig har dette emnet vel så stor interesse blant utenlandske samlere som for norske, men tabellene kan man forstå uansett språk allikevel.

Marius Gabrielsen

Tore Gjelsvik
The Nordland Post Office-on land and at sea
256 sider, stivt innbundet, format B5, engelsk tekst
ISBN 82-992129-8-7
Trondheim 2005: Lyngs Bokhandel AS, on commission

Boken kan bestilles direkte fra Tore Gjelsvik, Ranheimsliv. 29, NO-7054 RANHEIM og koster kr 498,-. Porto kommer i tillegg. Telefon 73 57 15 35.

Poststempler brukt i Laurvig og Jarlsberg amt / Vestfold 1848-2004

Katalogen *Poststempler brukt i Laurvig og Jarlsberg amt/Vestfold 1848-2004* forelå rykende fersk fra trykkeriet til Landsmøtet i Tønsberg den 10. juni.

Dette er andre gang katalogen gis ut, og den er kraftig revidert siden forrige utgave (fra 1991).

I mellomtiden har det kommet til omtrent 1000 nye stempler! Med rettelser og tillegg som kom i kjølvannet av den første utgaven, har dette, så langt det er mulig, blitt en komplett oversikt over stempler som er i bruk eller har vært brukt i dette området.

Katalogen er laget i A4-format med stive permer og har en tiltalende layout. Samtlige stempler, med unntak av enkelte hjelpestempler, er avbildet. Stemplene er oppført og nummerert i kronologisk rekkefølge, noe som gjør katalogen

oversiktlig og lett å finne fram i. Enkelte steder har det beklageligvis blitt noen feil i nummereringen, noe som uten tvil skyldes tidspress for å få boken ferdig til Landsmøtet og Vestfold -05.

Katalogen inneholder, i tillegg til stedsstempler, også stempler fra ambulerende postkontorer på jernbane og båter, samt en oversikt over stemplene som brukes i Post i butikk (PIB). Dessuten finner man også oversikter over postmengde som er ekspedert fra forskjellige poststeder i gitte perioder, noe

som er til god hjelp for å gjøre en personlig vurdering av hvor sjeldne mange av stemplene kan være.

Det er en redaksjonskomité på fire personer, med Bjørn Marstrøm som leder og redaktør, som står bak denne utgaven av stempelkatalogen. Bjørn Marstrøm har kartlagt poststeder og samlet poststempler fra dette området siden 1978. Han har brukt mye tid og nedlagt et stort arbeid for at denne katalogen skulle bli virkelighet.

For samlere av stempler fra området er dette en kjærkommen katalog som mange har

ventet på. Men katalogen kan også være nyttig som oppslagsverk for posthistorikere og andre med spesiell interesse for stempler eller tilknytning til regionen.

Katalogen er utgitt av Nordre Vestfold Filatelistklubb i samarbeid med de andre frimerkeklubbene i Vestfold, og er å få kjøpt gjennom alle klubbene.

Roald Helgesen

Kjenner du noen samlere som ikke leser NFT fordi de ikke bor i nærheten av en klubb? NF tilbyr også direkte medlemskap i forbundet. Dette koster kr 350 og inkluderer abonnement på NFT. Tips dem, da vell!

"Den nye bypostboken"

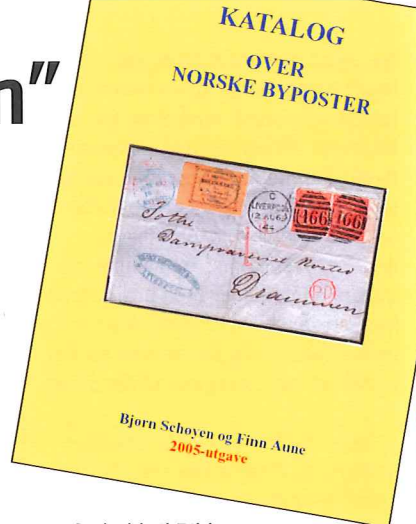
Endelig foreligger det en ny katalog over Norges private byposter, forfattet av Bjørn Schøyen, sakkyndig på området Norsk Bypost, og Finn Aune, tidligere leder av Oslo-avdelingen til Skanfil AS. Katalogen, eller snarere boken, for det er det dreier seg om – en innbundet bok på hele 163 sider – har vært annonsert i filateli-pressen i noen tid allerede. Under Nordia 2005 i Gøteborg i slutten av mai sto jeg endelig med et eksemplar av "den nye bypostkatalogen" i hånden.

La det med en gang være sagt: jeg ble ikke skuffet, men snarere imponert over det store arbeidet som er gjort med å lage en oppdatert katalog innen det interessante samlerområdet som Norges byposter er.

Arbeidet med katalogen ble påbegynt etter den store "Bypostsaken" ("Aarbogh-saken"), hvor Harald Aarbogh fra Drammen ble dømt for omfattende forfalskningsvirksomhet innen området. Ikke bare bedro og beriket han seg på sine samlervenners bekostning; han oppnådde også å bygge opp Norges største samling av forfalsket bypostmateriale, som ga ham gull og heder bl.a. på den internasjonale filatelistiske utstillingen i London i 1990. Han lurte alle, men så sprakk boblen, som så mange ganger tidligere (og senere). Deler av denne triste historien er omtalt i tidligere nummer av NFT, forfattet av Ivar Sundsbø. I et forsøk på å rehabilitere samlerområdet ble alt tilgjengelig bypostmateriale i markedet i årene 1991-1996, i regi av Norsk filatelistforbund, gjennomgått og studert av Jan Isaksen, Bjørn Schøyen og undertegnede, som alle er autoriserte sakkyndige innen området Norsk Bypost. Under arbeidet kom det for

dagen flere nyoppdagelser av prøvetrykk, taggingsvarianter av merker og nye bruksperioder av stempler og merker i forhold til angivelsene i Pihls gode og gamle katalog (1963). Behovet for en ny bypostkatalog som erstattet Pihl, var overmodent. Inspirert bl. a. av undersøkelsene på 90-tallet, har Schøyen etter dommen i Aarbogh-saken (1996) arbeidet videre med tilgjengelig kildemateriale innen Norges byposter. Like viktig har vært avdøde Kjell Fiskviks store forskningsarbeid innen området. Som påpekt av forfatterne har Fiskviks dokumenterte opplysninger i tekst og tale gjennom de siste 40 årene gitt grunnlag for mange av endringene og oppdateringene i den nye katalogen. Forfatterne har dessuten gjennom egen forskningsinnsats gjort en rekke nye og originale funn. Utvikling av tabeller og tegnforklaringer for varianter, plate-typer etc. i "den nye bypostkatalogen" er i hovedsak Finn Aunes arbeid.

Med et slikt utgangspunkt er det ikke til å undres over at det leveres mye nytt i den nye bypostkatalogen. Ja, så mye nytt og mangfoldig at det snarere er snakk om et første utkast til en håndbok, og ikke bare en katalog! Her finnes ajourførte opplysninger om bypostenes virksomhet og posthistorie, en systematisk oversikt over eiere og bestyrere, portotakster for alle bypostene, nødvendige renummereringer av stempler og merker ut fra nye opplysninger om bruksperioder, trykninger etc., sjeldenhetsgradering av stemplene, og sist, men ikke minst, et forsøk på en veiledende prisfastsettelse av merker og brev innen samlerområdet. Dette siste er viktig for både samlere og handlere, som i de senere årene har operert med priser av typen 4x Pihl, 6x Pihl etc.

I forhold til Pihls katalog, foreligger flere nye filatelistiske og posthistoriske data om de enkelte bypostene. Kort kan nevnes at for Arendal bypost er det foretatt en renummerering av 2-3 merker, og flere trykninger av helpostkort og undertyper av stempeltypen 1 er nå katalogisert. For Aalesund er det bl.a. oppdaget nye tagginger av enkelte merker. Nytrykkene (hos Pihl) for Bergen bypost I/II og III er nå endret til forfalskninger. Videre er foretatt en renummerering av merkene. For Drammen I har nytrykk (hos Pihl) fått status som frimerker. Her er også foretatt ny nummerering av merkene. Videre foreligger nye posthistoriske opplysninger om den første (Drammen I) og andre (Drammen II) byposten i Drammen.

Som et resultat av ny forskning er også merkene fra Holmestrand, Kristiansund I, Trondheim og Tønsberg renummerert i forhold til Pihls katalog. Likeledes stempelrekkefølgen for Hammerfest og Trondheims byposter. For Trondheim bypost foreligger nå også opplysninger om nye trykkplater av siste utgave. For Kristiansund I, Mandal og Tromsø byposter foreligger nye data om portotakster og åpningstidspunkter. For Tromsø bypost er det oppdaget hele 10 nye prøvetrykk/essays av de ulike reinsdyr-utgavene! Til variant-samlere kan opplyses at

for et flertall av bypostene er det oppdaget og katalogisert en rekke nye varianter.

Samlere av polarpost finner også noe av interesse i "den nye bypostkatalogen". Som i Pihl (1963), er de private Spitsbergen turistmerkene og stemplene tatt med. Katalogen kan her by på flere nyoppdagete merker, stempler og plater. Men som forfatterne riktig påpeker, kan frimerker utgitt i forbindelse med Svalbard- (turist)-farten ikke regnes som bypostutgaver, ettersom det ikke forelå noen avtaler med myndighetene om opprettelsen av slike lokalposter. I beste fall kan de to første frimerkeutgavene fra 1896 utgitt av Vesteraalens Dampskibsselskab sies å være bypost-relatert, ettersom de ble brukt som porto på brev og stemplet lokalt på det offentlige (postverkets) postkontoret i Advent Bay i 1897-99). Men tradisjonen tro, og etter flere oppfordringer fra polarpostsamlere, har forfatterne valgt å ta med avsnittet om Spitsbergen-merkene og stemplene. I forhold til Pihls katalog, har nye opplysninger medført store endringer i nummereringen av merkene og rekkefølgen av Spitsbergen-stemplene. Dessverre har det sneket seg inn flere feil i dette avsnittet, bl.a. under gjennomgangen av de Spitsbergen-relaterte stemplene, slik som f.eks at postverkets offisielle toringsstempel (schweizerstempel), som ble benyttet ved postkontoret i Advent Bay fra 1897, omtales som "enringsstempel, ?? mm.,, brukperiode: 1908, stemplefarge: ?". Her ser det ut som om "kladden" er kommet på trykk!

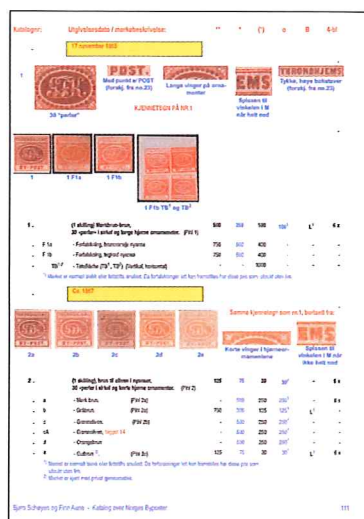
Det er forøvrig ikke vanskelig å finne småfeil av språklig og annen karakter i boken. Dette kunne vært unngått ved litt større tålmodighet i korrekturfasen. Til unnskyldning kan anføres at det hastet med å få boken ut. Dette har tydeligvis vært et overordnet mål for forfatterne, som klart tilkjennegir at katalogen

er å betrakte som en foreløpig utgave (2005-utgave). I forordet innbys samlere av området Norsk Bypost til å bidra med materiale for avbildning i katalogen, slik at en ny og revidert utgave (håndbok?) kan utgis om ikke altfor mange år. Denne oppfordringen sender jeg med glede videre til NFTs lesere.

Boken tar for seg de private bypostene; dvs. de private foretakene som sto for den lokale postombæring i enkelte byer og tettsteder i siste halvdel av 1800-tallet og som i de fleste tilfeller også utga egne frimerker. De private bypostene hadde statlig konsesjon. I tillegg fantes det enkelte offentlige byposter i de større byene. Disse utga ikke egne frimerker, men benyttet seg av spesialstempler eller ordinære statspost-stempler i forbindelse med den lokale postombæringen innen byens grenser. De offentlige bypostene er åpenbart ikke et tema for "den nye bypostkatalogen"; skjønt det er gjort et unntak for Christianias offentlige bypost, som også hadde egne stempler for ombæringen. På lik linje med Christiania hadde også Bergen en offentlig bypost med eget stempel, men den sistnevnte byposten har ikke fått nærmere omtale i boken. Her savnes en smule konsekvens!

Til slutt til spørsmålet om hva som gjør katalogen spesielt kjærkommen for bypostsamlere og som gjør at konklusjonen må bli at denne boken hører hjemme i ethvert privat og offentlig filatelistisk bibliotek? Svaret er enkelt: fordi katalogen er ajourført i forhold til den forskning og kunnskap vi i dag har om Norges private byposter. I så måte avløser boken den gamle katalogen til sivilingeniør Carl A Pihl, som har representert den eneste samlede katalog over Norges byposter i mer enn 40 år. I så måte har Pihls ærverdige katalog endelig fått en verdig arvtager.

Trond Schumacher

En side fra den nye bypostboken.

Mange skjær i sjøen i ny bypostkatalog

At det skulle gå hele 42 år før det kom ut en ny katalog/håndbok over Norske Byposter, hadde vel de færreste som samler dette området trodd. Mange av oss som samler dette området har opp gjennom årene snakket om å utgi en ny byposthåndbok, men aldri fått det til før Bjørn Schøyen og Finn Aune for kort tid siden lanserte sin nye bypostkatalog.

Faktisk kom Carl A Pihls katalog over "Norges Byposter og annen norsk lokalpost" ut i 1963, og selv med sine mangler har den vært "bibelen" for bypostsamlere opp gjennom årene. Og for mitt vedkommende vil den også forbli "bibelen" i årene fremover, selv om det nå er kommet ut en ny bok om bypostene.

Det er et omfattende arbeid som ligger bak utgivelsen av den nye bypostkatalogen til Bjørn Schøyen og Finn Aune.

Men som bypostsamler i over 30 år har jeg en del innvendinger mot katalogen. Og det er at dette burde vært et samarbeidsprosjekt mellom alle dem som samler bypost,

og som sitter inne med aktuelle opplysninger. Den nye katalogen inneholder mange feil og mangler, som helt sikkert ville kunne vært luket ut med et bredt og godt samarbeid.

Jeg må si jeg ble litt overrasket da mitt navn sto på trykk i forordet i boken over dem som har vært bidragsytere. Jeg har ikke snakket med hovedforfatteren på fem-seks år! Hadde forfatteren tatt kontakt, kunne jeg bidratt positivt på de byene jeg har min kompetanse.

En annen ting er at det er nesten håpløst å utgi en katalog og fastsette priser på et område hvor det er svært liten tilgang av nytt materiell. Prisene som er oppført i boken kan ikke tas helt på alvor – i alle fall vil ikke jeg gjøre det.

Katalogen som er produsert og utgitt av Skanfil AS burde etter mitt syn vært en håndbok over Norsk Bypost. Det er nemlig det folk som samler dette området trenger. Nå

er det blitt en blanding av katalog og håndbok.

Ta for eksempel Christiania Bypost. Den har fått to sider i boken. Skal man samle Christiania, trenger man en mal som kan hjelpe folk å type de 8 småstemplene, som hadde en brukstid på atskillig flere år enn til 1869 som det står i boken.

Heller ikke er det gjort plass til bypostens siste stempel, det såkalte hjulgangstempelet som ble tatt i bruk av byposten 5. januar 1883.

Går man så til min kjære by, Bergen, så har man ikke klart å få med hvor store arkene var for de forskjellige utgivelsene. Heller ingen brev fra Vestlandsbyen er avbildet, ei heller hvor mange som er ekte brukt, og hvor mange forfalskninger som ble produsert i Drammen på 1980-tallet. Heller ikke en eneste linje om Bergen offentlige bypost, som ble opprettet i 1878. Slik kan vi ramse opp en del feil og mangler.

Det har ingen hensikt å ta for seg hele bokens innhold på godt og vondt.

For ikke å bli oppfattet som en surpomp som ikke ser det positive i at det er kommet ut en bypostkatalog, så vil jeg forsøke å være konstruktiv. Innkall alle som samler bypost og har interesse av området til et møte før man eventuelt gir ut en ny utgave. Kanskje det kan bli starten på en etterlengtet bypostgruppe?

*Jan Bødtker
Bergens Filatelist-Klub*

Bjørn Schøyen og Finn Aune
*Katalog over Norges Byposter.
2005-utgave.
Skanfil AS, 163 sider*

Både du og NFT er tjent med at adressen din er korrekt i registeret vårt. Meld derfor forandringer til Norsk Filatelistforbund, Pb 875 Sentrum, 0104 OSLO eller epost nf@filatelist.no

NYHET!

INTERNETTAUKSJON MED NYE OBJEKTER HVER DAG!

Hver dag legges det ut nye objekter på www.samlerborsen.no

I tillegg har vi også våre populære månedsauksjoner. Se vår internettside eller be om katalog.

Stor fargekatalog – og alt på Internett! www.samlerborsen.no
salg@samlerborsen.no Tlf +47 2242 1111 Fax +47 2242 1121

Du kan by
direkte på nett!

SAMLER
FRIMERKE

BØRSEN
AUKSJONER

VISNING OGSÅ
I VÅR BUTIKK!

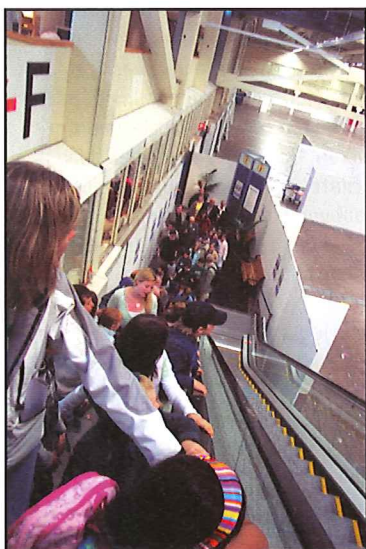

Nordia 2005

i Gøteborg

Nordia 2005 i Gøteborg satte ny standard for frimerkeutstillinger i Norden. Publikum sto i kø hver morgen for å slippe inn tidligst mulig, og det virket som om det var "full trøkk" frem til stengetid hver dag, bortsett fra avslutningsdagen da de fleste, naturlig nok, hadde begynt å merke den endeløse vandringen mellom utstillingsrammer, handlere og postverk på kroppen. De offisielle besøkstallene ble liggende på 15700 personer pluss 1500 skolebarn, kunne en fornøyd Gösta Karlsson, informasjonssjef og redaktør for svenskenes svar på NFT, fortelle.

For de norske fargene gikk det riktig så bra denne gang; til tross for "bortebane" virket det ikke som vi ble offer for de aller verste bortdømminger. Som sedvanlig på utstillinger av dette formatet, var det noen utstillere som følte at de

Jepp, det var kø helt inn til utstillingshallen!

Antall besøkende var nesten 16000 i løpet av de fire dagene fra 26. til 28. mai. Som du ser av bildet kunne det til tider være vanskelig å navigere i menneskehavet.

ikke hadde fått godt nok betalt i form av poeng, men det virket som om juryen hadde kuttet jevnt over landegrensene i så måte.

Det var en bråte norske samlere innom utstillingen de fire dagene den varte i slutten av mai, og de

fleste jeg snakket med var mektig imponert over det brede og især gode utvalget av brev, kort og frimerker som handlerne hadde tatt med seg. Lokalsamlere fra Sørlandet virket like blide og fornøyde med dagens funn som

Spitsbergen-samlere fra Vestlandet eller Haparanda-fans fra Østlandet. Selvsagt kunne de i tillegg se seg mette på samlinger – det sier seg selv når det var over 250 av dem her: de beste fra Norden og nordiskorienterte samlere i Nord-

Frimerkedirektør Halvor Fasting får hjelp av sin svenske kollega, Britt-Inger Hahne, til å avduke det norske unionsminiarket fra hovedscenen fredag 27. mai.

Køen utenfor systembolaget i Strømstad på Skjærtorsdag blir kort sammenliknet med alle samlerne som toget sammen da Nordia skulle åpne.

Jon Skolmen og Lasse Åberg fikk smilebåndene på gli med sine observasjoner om broderfolkenes felleskulturelle ve og vel. Åberg har faktisk laget frimerker for Svenska Posten, og er i tillegg lidenskapelig samler av Disney-objekter, deriblant frimerker. Får vi se ham som utstiller i Åpen Klasse på Nordia om noen år?

Tungvektene i litteraturklassen, Tore Gjelsvik og Harry Snarvold, i passiar med juryens Bengt Svensson (SE) og Bjørn Myhre. Øvrige norske jurymedlemmer var Per M Kindem og Ivar Sundsbø, mens John Torstad var juryelev.

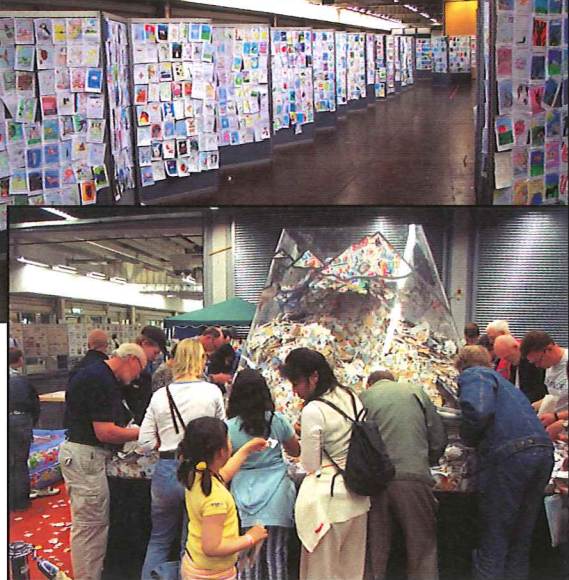

Norge var tungt representert i Mesterklassen. Skipspostsamlingen til Bernt J Fossum studeres inngående. De øvrige norske mesterne var Arvid Gulvik Lie med "Norway Classics 1855-1883", Hallvard Slettebø med "World Scouting" og Wilfred Wasenden med "From King Oscar I through King Oscar II. Norwegian stamps in use".

Amerika. Jeg ble helt paff selv, og det gir en mektig herlig følelse å se så mange gode objekter samlet under ett tak.

Et arrangement som Nordia innbyr også til sosialt samvær med andre samlere, enten det er fordypet i handlerkasser, mellom rammeflater eller på restaurant i kveldstimene. Man skulle ikke vandre mange hundre meterne bort fra utstillingsområdet før man støtte på andre samlere som sluppet av mellom slagene i utstillingshallen. Uten tvil vekker det en viss oppmerksomhet når filatelister samles og høylydt konverserer rundt hobbyen sin – det er unektelig utenom det vanlige, også i en europeisk metropol slik Gøteborg etter hvert har blitt.

Avviklingsmessig tror jeg arrangørene fremdeles fortjener en applaus. Det meste må ha fungert knirkefritt, og måten utstillingsområdet var strukturert innbød til en aktivitetsopplevelse for de besøkende. Midt i lokalet var det rigget til et café-område med servering og stoler nok selv i rushtiden. Her kunne man slappe av noen minutter og fornye energien, slå av en prat og kanskje følge med på hva som foregikk på scenen. Man hadde delt inn dagene i temaer, og underholdningen spente fra frimerkepresentasjoner

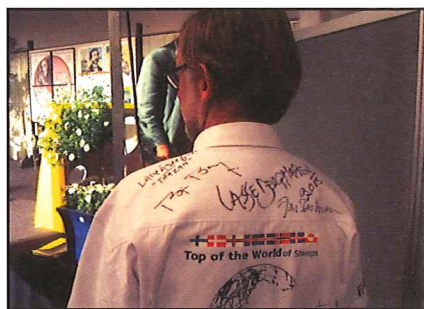
Det var populært å få kunstnerne til å signere frimerkesettet med hundreårs-markeringen for unionsoppløsningen. Arnfinn Skåle fra Posten Norge Frimerketjenesten i bildets høyre forkant.

Under: En autografsamler...

12000 skolebarn i distriktet hadde sendt inn frimerkemotivtegninger, og drøssevis av disse var hengt opp i tilknytning til ungdomsavdelingen. Det gikk også livlig for seg rundt ungdomssamlernes frimerkebinge, der de voksne fikk slippe til mot å betale symbolske 20 kroner for en pose. Barn og ungdom fikk så klart posen med frimerker gratis.

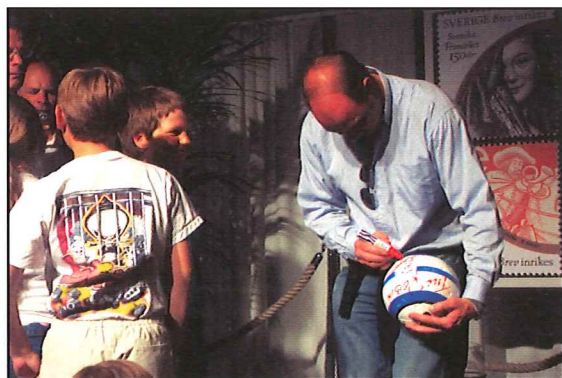

Av alle mulige ting dukket det opp en dansegruppe, med så støvende musikkakkompagnement at det ristet i brevkassene på de nærmeste handlerstandene.

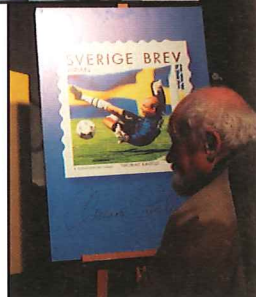

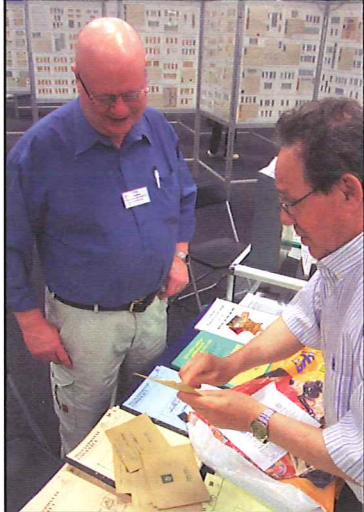
til aktiviteter med frimerkerelaterte kjendiser (Bjørn Borg og Thomas Ravelli, blant annet; begge avbildet på nordiske frimerker), kåseri med Jon Skolmen og Lasse Åberg fra Selskapsreisen-filmene, og merkelig nok en danseoppvisning! Under sistnevnte ble det et temmelig uutholdelig støynivå i nærheten av sceneområdet, men "mot-normalt" for en frimerkeutstilling på våre breddegrader var det i alle fall. Da var det mer behagelig å snakke med kokken Leif Mannerström i anledning Europa-merker med gourmetmotiv; han delte ut sin egen spesielle suppeoppskrift også. Hver dag ble det i tillegg trukket dagsvinnere blant publikum i forbindelse med kåringen av Nordens vakreste frimerke. Hvem som vant? Se det – det skulle offentliggjøres på søndag ettermiddag, men jeg fikk det rett og slett ikke med meg i farten! For da samlingene skulle plukkes ned, ble det liv i salen og de hundre (minst!) frivillige hjelperne, som ble styrt av Johnny Pernerfors – ansvarlig for logistikk m.m. og allstedsnærværende på utstillingen. Vi hadde nok fått høre det hvis Norge vant, vil jeg tro.

En gedigen frimerkebinge – en plexiglasspyramide full av frimerkeklipp – dannet sentrum for ungdoms-

Svenskenes legendariske landslagsmålvakt i fotball, Thomas Ravelli, som selv er ivrig samler og har vært frimerkemotiv i Sverige, skrev autografer og lekte balleker med de yngste på scenen. Og han var raus med å dele ut frimerkepremier til vinnere av de forskjellige konkurransene.

Staffan fra den svenske krigspostforeningen in action. De svenske særforbundene hadde egne små infostands rundt om på utstillingen, noe som syntes å virke veldig informativt og hyggelig – især for de som var nysgjerrige på spesielle samleområder men ikke hadde vært borti det organiserte miljøet tidligere.

avdelingen til SFU. Der var det til tider stor trengsel, og ikke bare rundt klipp-haugen hvor ungdom kunne fylle én pose frimerkeklipp gratis og betale 10 kr for den neste. (Voksne fikk betale 20 kr for en pose – SFU har innsett at det ikke nytter å holde dem borte allikevel; de blir jo som unger igjen!)

SFU kunne by på flere aktiviteter, og det var mange riktig gode ungdomssamlinger utstilt. Fra Norge fant vi dessverre bare Halden filatelistklubbs junioravdelings eksponat, men jeg

håper og tror vi snart får se flere norske representanter i nordisk sammenheng. Så stå på! Hundrevis av tegnede frimerkeforslag fra skolebarn var også hengt opp, og de besøkende kunne stemme frem tre vinnere fra to aldersklasser. Hele tolv tusen skolebarn fra Gøteborgsområdet hadde bidratt. Svenska Posten hadde også en "tipspromenad" der hovedpremien var en klassesettur til Norge. I tillegg fikk de yngste besøkende masse gaver (inkludert norske flagg), fiske i fiskedam og lage egne frimerke-buttons (du vet, den gedigne varianten av "pins"). Forhåpentlig fikk mange unge tent spiren til å bli frimerkesamlere disse dagene.

Foruten Mesterklasse med solid norsk deltakelse, gjorde den store spennvidden i de norske utstillernes samlinger et dypt inntrykk. Det bør være en inspirasjonskilde for mange å se hvordan man kan utforme en samling for å få den opp på nordisk nivå. Her er det ingen standard formel, men det går godt an å suge til seg inntrykk og hente små tricks fra disse samlingene uansett nivå man selv føler at man befinner seg på. Mange av de tilreisende nordmennene gjorde nok dette, og det skal bli spennende å se igjen både dem og disse samlingene på OSLO2005 i november. *Marius Gabrielsen*

Harry Snarvold foran samlingen han vant Grand Prix Nordic med. Vi skal ha en liten passiar om posthistorie med Harry i neste NFT.

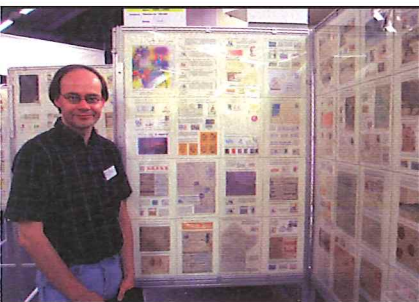

Ivrig diskusjon om platemerkingen på verdens første frimerke fra Orvar Sundströms (SE) Queen Victoria-samling i hedersklassen

"gullklubben". Når man ser side opp og ned med objekter som disse, blir det med store øyne og en viss hoderystende undring over at de i det hele tatt finnes.

Arne Thune-Larsen poserer fornøyd foran sin gull-samling.

Finske Jari Majander stakk av med Grand Prix International for sin overdådige motivsamling om sykling.

De to dommerne i klassen for énrammeseksponater i arbeid. Eksponatene er smale i omfang, men dybden i behandling og betydning forutsettes å være grundig.

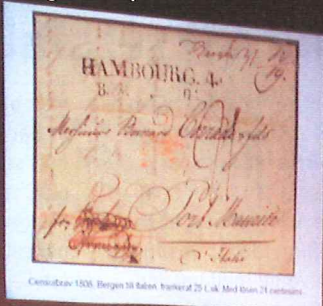
Bertil Larsson (SE) følger nøye med mens Grand Prix NORDIA 2005-samlingen tas ut av rammene. Han og kona, Kersti, stiller den ut i sammen.

Norske resultater:

Harry Snarvold	G (93) NO
og Grand Prix Nordic	
Halvor Kleppen	LV (88) OP
og Grand Prix Open	
Arne Thune-Larsen	G (91) NO
Georg Størmer	G (90) IG
Tore Gjelsvik	G (90) LI
Bernt J Fossum	G (MK)
Hallvard Slettebø	G (MK)
(På Internett: www.slettebo.no)	
Arvid Gulvik Lie	G (MK)
Wilfred Wasenden	G (MK)
Harry Snarvold	LV (88) LI
Knut Fr Knutzen	LV(87) NO
Per H Kristensen	LV (86) NO
Terje Heskestad	LV (86) NO
Frank Gilberg	LV (86) IG
Paal Helland	LV (86) IG
Gunnar Øra	LV (85) TH
Oslo Filatelistklubb	LV (85) LI
Ragnvald C Knudsen	V (83) NO
Norsk Filatelistforbund	V (83) LI
Turid Veggeland	V (82) TH
Petter E Pedersen	V (82) NO
Oddvar Jan Melsøter	V (81) IG
Inge Johansen	V (80) TH
Petter J Taraldsen	V (80) NO
Tom Woxen	V (80) NO
Tønnes Ore	V (80) IG
Karl-Erik L Olsen	LS (78) NO
Dag Røhjell	LS (78) IG
Steinar Furunes	LS (78) LI
Øyvind Midtli	LS (77) NO
Ingolf Kapelrud	LS (77) TH
Odd Johansen	LS (77) TH
(Mer info på http://home.online.no/~oddjoha2/motivsamling.html)	
Alan Totten	LS (75) OP
Norsk Filatelistforbund	LS (75) LI
Tomas Bolsø	S (73) NO
Jan Erik Norheim	S (72) OP
Erik Lunde	S (71) OP
Bjørn H Bakken	S (70) OP
(Samlingen kan også skues på nett: www.bntv.no/~bhb3/page_01.htm)	
Halden Filatelistklubbs jr. avd.	S (70) OP
Øivind Helland	SB (68) IG
Wilfred Wasenden	S (43) OF
Svein Arne Hansen	S (40) OF
Hallvard Slettebø	S (38) OF
Marius B Gabrielsen	S (38) OF
Halvor Kleppen	SB (34) OF
Trygve Naug	SB (30) OF

LI = litteratur, NO = nordisk, IG = internasjonal gruppe, OP = åpen klasse, TH = motivklasse, OF = enrammes (maks 50 poeng). MK = Mesterklassen.

Storskjermvisning av kåserier om samlinger var yndet underholdning. Her ble også objektene til Postiljonens utstillingsauksjon vist frem.

Som seg hør og bør må man skrive postkort hjem til Norge fra frimerkeutstilling i det store utland!

Tønnes Ore og Oddbjørn Solli følger med på storskjermen; Ingolf Kapelrud og Hallvard Slettebø har derimot fått øye på fotografen som nærmer seg.

Med samling om maskinstempler, teksten for hånd med blå filtpenn i skjønnsskrift, klarte en storforneym Tom Woxen å krabbe over den magiske grensen til Vermeil.

Utstillingssamling:

Kritiske suksessfaktorer, del 2

Valgets kvaler er velkjent for den som bygger en utstillingssamling. Denne gang har turen som raskest kommet til et sentralt, men ofte oversett emne: utstillingsarkene. Det finnes utallige farger, fasonger og kvaliteter å velge mellom. For noen blir det hipp som happ, mens andre ser ut til å legge mer vekt på valget av papir. For å ta det mest sentrale først: formatet. I Norge benyttes for det meste A4-format til utstillingssamlinger. Dette har med rammestørrelsen å gjøre, samt sikkert også praktisk anvendelse i en farge- eller laserskriver dersom man benytter dataverktøy til designprosessen. Tidligere var det albumark fra filatelirekvisita-leverandører som dominerte – den gang man gjorde det meste for hånd. Disse er gjerne dyrere enn andre alternativer, men man kan som regel få tak i dem på en enkel måte (gjennom sin rekvisitaforhandler) og så kan man nesten ta for gitt at fargenyansen i dem er den samme fra gang til gang. Nå har det også

gått opp for albumprodusentene at dataalderen for lengst er over oss, så A4-formatet kan leveres med spesialtilpassede plastlommer i følge. Uten å tilkjenne noen personlig favoritt, virker det som om SAFE og Leuchtturm benyttes mest. I tillegg begynner A3-formatet å dukke opp for alvor i samlinger på utstillinger. Dette formatet kan gjøre det enklere å montere store objekter, samt maskere deler av konvolutter uten at man må ta saksen til hjelp eller brette objektet i to for å få det med i samlingen. Alt til sin tid og sitt formål, med andre ord.

En annen fordel med spesialproduserte ark fra rekvisitaleverandører, er at syreholdige elementer holdes unna produksjonen så godt det lar seg gjøre. Dermed får du en slags garanti for at objektene dine ikke forringes mens de står montert. For øvrig ryktes det at såkalt syrenøytralt papir skal holde godt. Det du absolutt må styre unna er kvaliteter som inneholder

Rakettpostsamling montert på (brev)ark (?) med motiv fra verdensrommet.

resirkulert papir. Her er det ikke mulig å garantere syrenøytralitet.

Flere frimerkeklubber sørger selv for å få fremstilt utstillingsark for sine medlemmer. Atskillige svensker jeg snakket med på Nordia fortalte at arkvalget ikke var vanskelig, for klubben hadde sine egne ark. Enkelte storsamlere jeg har snakket med, har også bestilt sine egne ark, men da er det gjerne snakk om 1000 stk eller mer. For de fleste av oss vil nok det være å skyte spurv med kanon.

Tom Woxens samling på Nordia var eksempelvis montert på hvite ark med lett rutenett, levert av Oslo Filatelistklubb. Og i sin tid forsynte også OFK Jr sine medlemmer med liknende ark til en rimelig penge.

Dersom klubben din ikke har dette tilbudet, kan det jo være noe å foreslå nå i høst. En grei måte å gjøre slike bestillinger, er ved å kontakte lokale trykkerier som kan tilby tilskjæring av ark i A4-formatet. De kjøper uansett papir i enheter som lar seg logisk dele slik. Har du selv gode bekjenskaper på et trykkeri, kan du sakens løse det på samme måte privat – men om man går flere sammen, bør jo stykkprisen kunne bli betydelig lavere.

Papirkvaliteten er som sagt avgjørende for objektenes helse. Sørg for at papirprodusenten og leverandøren er seriøse aktører med produkter som tilfredsstiller de krav som må til for sikker oppmontering av filatelistisk materiale. Papiret må således også være ubestrøket, og må tåle en

På lysende hvite ark bør nok materialet helst være moderne.

tur gjennom en laserskriver. Det meste av finere papir som omsettes i Norge, kommer fra nordiske leverandører og antas å være laget av gode råvarer. Syrefritt er best, men forefinnes sjelden, og da gjerne som såkalt klutepapir inneholdende tekstilfibre. Det vil bestandig være best om du forklarer detaljert ditt behov for papirleverandøren eller trykkeriet.

Siden arket ofte skal gjennom en dataskriver, bør det ikke være for tykt. Men siden det også skal holde noen objekter som til tider kan veie litt (slik som dobbeltvektige trykksaker), kan det heller ikke være for tynt. Da vil det i så fall ha en tendens til å bøye seg. Et sted i området 160 til 220 gram bør gå fint, men især laserskrivere kan være arge motstandere av for tykt papir på grunn av måten det trekkes inn og går gjennom maskinen der en ekstremt høy temperatur utvikles i en brøkdel av et sekund.

Fargetoning i papiret vil også kunne spille stor rolle for presentasjonen av samlingen.

Utlølig men sant, her er det brukt passepartout-kartong utenpå arkene!

En mulig ulempe ved A4-formatet er at arkene blir plassert med sjenerende mellomrom.

Noen vier ikke dette en eneste tanke, men enkelte som aldri før har vært på en utstilling har fullt av friske kommentarer å by på i så henseende. Kritthvitt papir er, som de av oss med ultrafiolette lamper vet, ikke kritthvitt, men gjerne fluoriserende. Når så belysningen på en utstilling kanskje kommer fra lysstoffrør, kan dette gi en effekt som blir litt i lyseste laget for mange samlinger. Spesielt gir det seg utslag der klassiske brev og merker er montert på arket. Naturlig nok vil beige- eller grå toner gi en... ja, nettopp, mer naturlig overgang mellom objektene og bakgrunnen. Hvilken grad av toning som passer best, blir igjen opp til øyet som ser, men også "hvite" ark finnes med en aldri så liten nøytraliserende sjattering. Få derfor tak i en papirprøve eller ta med deg et representativt objekt for å prøve kontrastforholdet før du tar en avgjørelse.

Mange velger også markerte farger som sin bakgrunn. På Nordia og Vestfold 2005 i sommer observerte jeg gulsjatteringer, grønt, blått og rødt i samlinger. For eksempel hadde ungdomssamleren Anne Mette Gottschal valgt grønt papir til sin samling om skilpadder på Vestfold 2005 – som en direkte referanse til deres rette, grønne element. I tillegg hadde en rakettpostsamler slått til med motiv fra verdensrommet som ark-bakgrunn på Nordia! Dette kan være både spenstig og passende i spesielle samlinger. Merk deg ordet "spesielle".

Gode råd kommer gjerne ikke gratis, og derfor har jeg i dag liggende en stor bunke med A4-ark som ikke egner seg til stort annet enn hjemmelagde selskapsinvitasjoner eller robuste papirfly. Jeg håper du finner denne artikkelserien interessant, og ønsker deg lykke til med samlingen. Send gjerne dine råd og vink om utstillingsmontering til NFT.

Marius Gabrielsen

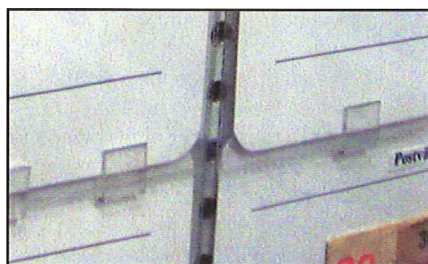
Gule ark fra Haldens juniorgruppe.

Grønne og blå fra Vestfold 2005.

Gråtonede ark.

Mange svenske utstillere ser ut til å bruke ark med runde hjørner og påtrykket topp- og bunnstrek.

Rutenett for håndarbeidsmontering av tekst, rammer etc.

Rapport fra Vestfold 2005

I tilknytning til Landsmøtet i Tønsberg ble også utstillingen Vestfold 2005 arrangert i et annet hjørne av hotellet 10.–12. mai. Her var det til sammen 36 samlinger med 144 rammer i en sal der rokokkolysekronene hang tunge og handelen gikk livlig i de tilstøtende rommene. Det var garantert noe å glede seg over både for liten og stor, enten det dreide seg om utstillingen eller tilbudet av varer—fra souvenirkonvolutter, pinsetter og frimerkebøker til brev og merker i nær sagt alle sjeldenhetsgrader.

Det var dog noe pussig at de som jobbet på utstillingen ikke var invitert til landsmøtebanketten lørdags kveld... "Det er da nærmest tradisjon for at helperne får uttelling for strevet på den måten", som en av landsmøtedelegatene nokså overgitt bemerket.

Premieutdelingen ble avholdt allerede fredag ettermiddag, knapt to timer etter at utstillingen åpnet, så det var på mange måter uvanlighetenes utstilling. At vi befant oss i et område med sterk tilknytning til hvalfangsteventyret, fikk vi se med en artig samling

av Ulf W Gustavsen som het "På hvalfangst med Salvesen".

Flere som jeg snakket med syntes at de hadde fått svært så mange gode råd fra juryen om hvordan de kunne utvikle samlingen sin og gjøre det bedre i fremtiden. Det var mange førstegangsutstillere som deltok her. Og hvis man først har følt at man famler i mørket under monteringen, men senere får råd og vink nok til at det går opp et lys for en, blir man desto mer takknemlig. Dette understreker nok en gang hvor viktig det er at juryen kommuniserer sine tanker til utstilleren. Bra jobba, med andre ord, av juryen som var Helge Fr Kringtrø, Per M Kindem og Hallvard Slettebø (juryformann) med Knut Fr Knutzen som juryelev.

Flere av utstillerne deltok med mer enn en samling, og det var

mange spennende valg av tema og områder. Når man går slik og kikker på de utstilte samlingene, kan man merke at det kommer gode ideer til samlinger man kan sette sammen ved en senere anledning. Selvfølgelig får man noen aha-opplevelser når man ser flotte objekter utstilt, men enkelte ganger føles det nesten leit at de ikke er ens egne!!

Høyest poengsum på Vestfold 2005 fikk Roald Holten med samlingen "Skipspost lokale ruter Trøndelag". I det hele tatt var det mye skipspost i teten, men samlinger som "Tasmania frem til 1913", "Sovjetisk sensur 1941-1945" og "Mahatma Gandhis liv—Father of the Nation" blant vinnere av forgylt sølv taler sitt språk om den bredden norske samlere har potensiale for å stille ut.

Naturlig nok var det også flere lokalposthistoriske samlinger fra arrangørklubbenes medlemmer, og et godt utvalg motivsamlinger spritert opp helhetsinntrykket. Medaljefordelingen ble 7 forgylt sølv, 5 stor sølv, 9 sølv, 9 forsølv, 5 bronse, 1 diplom. Fire ærespriser og tre oppmuntringspriser ble også delt ut. Selve medaljen var et

keramisk kunstverk. Fullstendig resultatliste er tilgjengelig på NFs nettsider: www.filatelist.no.

Ildsjeler i det lokale stempel-miljøet hadde jobbet på spreng for å få klar en bok om poststempler fra fylket i tide til utstillingen. Denne boken er uten tvil et hendig redskap for alle som samler Vestfold-relatert materiale eller er generelt interessert i posthistorie. Bokens redaktør, Bjørn Marstrøm, hadde også en liten artikkel i utstillingsheftet der han forklarte hvor vanskelig det kan være å få tak i stempelavtrykk selv fra de største byene. Ofte har jo hver luke og postfunksjonær vært knyttet til et og samme stempel, hvilket vil si at bare post levert inn i den bestemte luken har fått avtrykk av stempelet. Blant illustrasjonene til artikkelen var det fire forskjellige I22N-stempler fra NØTTERØY- og de så jommen veldig like ut.

Han hadde også fremhevet poststatistikker fra årene 1915 og 1919 over antall brev som var postbehandlet på de forskjellige postkontorene i fylket. Med slike harde fakta som forteller at enkelte steder var nede i under 2000 brev om året, sier det seg selv at visse portotakster og forsendelsestyper er nær ikke-eksisterende.

En annen interessant artikkel (dessverre bare et utdrag), skrevet av Jan Einar Bredal fra Larvik frimerkeklubb, dreide seg om dampbåten "Farris" på vannet ved samme navn. Denne båten var "post-brevkassebefordrende", dvs at den hadde en postkasse om bord. Noe poststempel fikk den aldri, men både linjestempel av gummi og håndannulleringer ble benyttet.

Frøde Torgrimsen, som er redaktør for NFUs ungdomssider i NFT, hadde på sin side organisert et hjørne for de yngre der også de eldre syntes å svinse mye rundt frimerkebingen.

Engers Frimerker, Frimerkehuset, Arne T Torp og Stein Kristiansen

Ulf W Gustavsen, Tønsberg FK, stilte ut tre samlinger. En av dem handlet om hvalfangstrelaterte brev og kort til Chr. Salvesen, Leith.

Over: Livlig handel av rekvisita hos Arne T Torp utenfor ballsalen med utstillingssamlingene. Under: Fra visningen til fredagens auksjon.

Frimerker hadde rigget til salgsstands hvor det var jevnt og trutt besøk fra samlere på jakt etter nye objekter å putte i albumene sine-eller kanskje for å kjøpe nettopp album.

På søndags formiddag var det satt av tid til møtevirksomhet for særforbund, men siden ettermiddagens arrangement hadde blitt fremskjøvet en dag, fikk de fleste av landsmøtedeltakerne god tid til å rusle rundt i ballsalen og se på samlingene. Og godt var det.

Marius Gabrielsen

NFTs små- annonser – ditt naturlige valg!

Det er utrolig hvilke funn du kan gjøre ved å lese rubrikkannonser, og her i NFT har vi Norges beste spalte for å treffe samlere som ønsker å kjøpe, selge, eller bytte frimerker. Annonsering er attpåtil enkelt. Samt effektivt. Og så sannelig er det gratis* også.

Du kan nå få med ett bilde av filatelistiske objekter i annonsen din for å gjøre den mer synlig! Men digitale bilder *må* være i formatet 300 dpi tiff. Bildene sendes med epost til a@nftonline.net eller vår postadresse: Norsk Filatelistisk Tidsskrift PL 130 FI-00521 HELSINKI FINLAND

Salgsannonser skal derimot vedlegges kr 50 i norske, kurante, postfriske frimerker per innrykk for å komme på trykk. Plassering under "Utvalg på nett" koster kr 200 forskuddsbetalt til konto 6034 05 43885, og husk avsender-ID. Mengderabatter fås på forespørsel.

Kommersielle småannonser tilbys etter følgende standarder:

2sp x 55 mm	490 kr
1sp x 110 mm	490 kr
2sp x 110 mm	990 kr
1sp x 220 mm	990 kr
4sp x 55 mm	990 kr

Ved bestilling av innrykk i 8 utgaver, innrømmes 30% rabatt.

Samtlige priser er eksklusive merverdiavgift.

For annonsering over halvsider og helsider generelt i NFT, vennligst kontakt redaktøren for å undersøke tilgjengelighet.

Redaktøren står fritt til å redigere eller avvise annonser.

*Gratisannonser gjelder kun annonser som dreier seg om ønsker, bytter, diverse, litteratur – og som sendes med epost til følgende adresse: a@nftonline.net Dersom annonsen sendes med brev, skal kr 50 i norske, kurante, postfriske frimerker vedlegges for hvert ønsket innrykk.

ANNONSEKUPONG

Skriv ønsket annonsetekst:

Jeg ønsker annonsen min i følgende kategori:

☐ Kjøp

☐ Bytte

☐ Diverse

☐ Salg (vedlagt kr 50 i frimerker)

☐ Jeg er abonnent, og annonseteksten kvalifiserer til en *gratisannonse*.

Annonseteksten sendes NFT, PB 130, FI-00521 HELSINGFORS eller som ren tekst i epost til a@nftonline.net

UTVALG PÅ NETT

www.RomsFrim.no Brev, postkort, stempler og frimerker til salgs på våre internettsider. Bilder av samtlige objekter. *Romsdal Frimerkeauksjoner, Postboks 150, 6401 MOLDE.*

SELGES

Plukudvalg/poseudvalg sendes fra følgende lande: Danmark, Norge, Sverige, Finland og Vest-Tyskland med nyheder. Færøerne + Grønland + Island lidt ældre mærker. Pris pr mærke DKK 1,00 (100 mærker DKK 75,00).

Mogens Christensen, Nørrebro 168, Boks 41, DK-5900 RUDKØBING.

Motivliste gratis: OL, Nobel, Røde Kors, sopp, blomster, fugler, skip, Diana, maleri, fly, UPU + flere motiver. Abonnement: 255 land + 87 motiver. *Arild Soløst, Boks 211, Oppegård Senter, 1419 OPPEGÅRD. Tlf 66 99 20 84 Fax 66 99 29 86 follo.f@c2i.net*

Svenske frimerker. 70 % rabatt på ubrukte, 60 % på brukte. Bra kvalitet. *Magnus Engstedt, Kvarnstigen 53, S-566 34 HABO. engstedt@telia.com*

Udvalgshæfter fra Norden stemplet/postfrisk, mange nye mærker. Udvalg sendes. *Mogens Christensen, Nørrebro 168, Boks 41, DK-5900 RUDKØBING.*

Motivsamlere / generalsamlere: Send din mankoliste etter AFA, Michel, St. Gibb. Katalogpris -50% rabatt. Godt utvalg hele verden.

Tor Moe, Lysdalsveien 52, 3070 SANDE. Tlf 33 77 00 41.

FN-relaterte frim. og miniark fra hele verden: Jubileer, kampanjer, int. barneår, handicap, UNICEF, UPU, UNESCO, ITU, WHO, FAO + masse annet rel. til FN, **, *, o. Selges eller byttes. *S Mørk, Liljevn 13 C, 1487 TØYENHAGEN. Tlf 67 07 54 55.*

DIVERSE

Helsaker Ønsker å kjøpe følgende norske helsaker: Brevkort nr 93, 134 a-b, 145I

og II, 151. Tjenestebrevkort nr 11, 30II, 35. Kortbrev nr 7 og 10 (variant: gjælder). Aerogram nr 6, 9, 11, 16. Søknadskort nr 5. *Rolf Vindal, Gloveveien 25, 3229 SANDEFJORD. Tlf 33 46 13 83.*

Søker frankeringsavtrykk med serienummer 201-205, 501 brukt 1937-38 og 1501-1510.

Ian Reed, Saupstadringen 27 B, 7078 SAUPSTAD. ian.reed@niku.no

Søker brev til og fra Farsund - Lyngdal før 1888. Også: Kvaas, Austad, Korshavn, Heggebostad og D/S Lyngdal (4 ring 233). *Gunnar Loshamn, PB 7, 4551 Farsund, mlosham@online.no*

Helpost fra Danmark og Norge kjøpes av samler.

Postfrisk motiv i toppkvalitet

Fugler som hekker i Norge
Pingviner
Ugler
Andre fugler
Sommerfugler
Skilpadder
Dinosaurer
Hester
Hunder
Ville dyr av katteslekten
Sopp
Norvegiana
Seilskuter
Royal Navy
Winston Churchill
Broer
Tog og lokomotiver

Tusenvis av sett og enkeltmerker på lager. Ta kontakt for illustrert prisliste tilpasset motivsamlerens spesielle behov. Uansett særinteresse, dersom du samler motiv, representerer **PANDORA** veien fremover.

Telefon fra Norge:
0044 293 531865
PANDORA, 6 Highdown Court, Furnace Green, CRAWLEY, West Sussex, RH10 6PR, England.

Spesielt tidlige brevkort 1871-1905, feiltrykk og varianter. Kjøper gjerne samling eller partier. *Paul Starck, Skansellen 25, 5031 BERGEN. GSM +45 40389232 (dansk mobil) starck@esenet.dk*

NY STEMPELKATALOG FOR VESTFOLD

Nordre Vestfold filatelistklubb har utgitt 2. utgave revidert og oppdatert: **POSTSTEMPLER BRUKT I LAURVIG OG JARLSBERG AMT/VESTFOLD FRA 1848-2004**, samlet og redigert av Bjørn Marstrøm. Alle stempler avbildet, samt ambulerende - jernbane og båt på Vestfold og Post i butikk. Bestilling skjer ved innbetaling til: *Nordre Vestfold Filatelistklubb, PB 56, 3081 HOLMESTRAND. Bankgiro 6140.05.45773. Pris kr 370,- + porto kr 86,- = sum kr 456,-.*

Zeppelin. Søker zeppelinpost sendt til eller fra Norge. Kjøp eller bytte. *Hallvard Slettebø, Theodor Dahls gate 23, 4024 STAVANGER. hallvard@slettebo.no*

Lillesand Frimerkeklubb søker utvalgshefter fra Europa. Ingen provisjon - selger betaler returporto (max 2 måneder). *Lillesand Frimerkeklubb, PB 11, 4791 LILLESAND.*

Molde Filatelistklubb ønsker utvalg fra Danmark (stemplet), Norge (stemplet). Frimerker med lokale stempler. Nyere DDR, Storbritannia. Biler og tyngre kjøretøy på frimerker. Postkort fra Nordmøre og Romsdal. 10% klubbprovisjon, og returporto betaler klubben. Henvendelse til: *Bytteleder Erling Kanestrøm, Vejleveien 29B, 6415 MOLDE.*

Sogndal Frimerkeklubb ønsker bedre utvalg stempla

Norge, Sverige, Danmark, Sverige, Færøyaner, Island, Nederland, Tyskland, Sveits, Østerrike, Nederlandske koloniar, Australia, samt Canada og USA. Norge og Færøyaner også FDC. Motiv: sommerfuglar og musikk. Dessutan stempel og postkort/brev frå Sogn og Fjordane. Gi opp sirkulasjonstid. Ingen provisjon - eigar betalar returporto. *Sogndal Frimerkeklubb, v/Jan Talsethagen, Groav. 5, 6854 KAUPANGER. jan.talsethagen@enivest.net*

Farsund FF ønsker utvalg av gamle brev og kort. Norge postfrisk, brukt og lux-stemplet. Skandinavia, England, Italia, Sveits, Australia, nyere Guatemala, Europamerker og dyrebeskyttelse. 10% prov. Ca 4 mnd sirkulasjon. *Bytteleder Bjørn M Vik, Kanesletta 11, 4550 Farsund.*

Aalesund filatelistklubb ønsker utvalgshefter fra hele Europa, britiske og nederlandske kolonier. Klubbprovisjon 10%. Vi spanderer gratis retur etter stipulert ønske. *Aalesund filatelistklubb v/ bytteleder, Postboks 612 Sentrum, NO-6001 ÅLESUND.*

Postkort og bilder fra fotograf Alrik Einan (Lødingen, Bergen og senere Hammerfest) og broren Gerhard Einan (Årdal i Sogn) samt fotograf Halvdan Starup (Våge i Lødingen) søkes, kjøp eller lån for scanning. Ta kontakt hvis du har noe. *Mob 959 24690. Bård Ytterstad, 8581 Vestbygd.*

Ønskes kjøpt! Er ute etter 3 rings nummerstempler på nk 4, samt stempler fra Orkdal. Ring meg på 90601195 eller send tilbud e-post *mulis@c2i.net* Geir Mule, Steinkjer

Gamla svenska postkort (vykort) kjøpes av svensksamlare och hembyggsforskare. Hela Sverige; men helst från mindre orter. Portot återbetalas alltid. Kontakta: *Rolf Dajlström, Klockarbadan 110, S-832 94 Orrviken. Tel: +46 63 40 385. rolf.dahlstrom@swipnet.se*

Azorene og Madeira. Søker stemplede hefter eller hefteark 1992-1999. For det jeg trenger, betaler jeg ca halv AFA eller gir byttmateriale ut fra partnerens ønsker. *Tor Olav Haugland, 2846 Bøverbru tor.olav.haugland@c2i.net*

Prøv en annonse du også! Det virker! Over 5000 frimerkesamlere leser NFT og ser annonsen din. Og best av alt: de fleste annonser er gratis for deg som får bladet i posten.

SAMLAR-MARKNAD

Antikt och gammalt
Böcker
Frimärken, mynt,
vykort

Sporthallen, Värnamo
18/9 KL 10.00

AUKTION

Frimärken, vykort,
kuriosa

Arrangör

VÄRNAMO
FILATELISTFÖRENING
Beställ katalog
Adr.: Trollgatan 5
S-331 51 VÄRNAMO
Eller besök vår hemsida
på
<http://welcome.to/vff>

I april 2004 var jeg i København og besøkte samtidig Thomas Høilands auksjon der. Det var spesielt et objekt som hadde fanget min interesse: et brev fra Tvedestrand 8-3-1857 til Holbek, Danmark, frankert med en 3-stripe av 4-skilling nummer 1, makulert med nummerstempel 315. Et merke manglet på brevet, men et tydelig stempelavtrykk var synlig i overkant av dette der det manglende frimerket burde ha sittet.

Brevet var vakkert, med diverse stempler, blant annet SVINESUND 13-3-1857 som bekrefter at dette har gått via Sverige. Porto til Danmark var 17 skilling vinterstid og 15 skilling sommerstid. Og da man den første tiden kun hadde 4-skillingsmerker, betalte man helst brevene kontant for å unngå under- eller overfrankering. Av denne årsak kjennes det bare ett tidligere brev med NK1 sendt via Sverige til Danmark. Muligheten for å finne "the missing stamp" betraktet man som heller liten, men allikevel, sjansen var til stede – spesielt ved det klare stempelavtrykket.

Det skulle ikke vare lenger enn til Germetens auksjon i desember samme år (auksjon nr 67, lot nr 1203), men for dårlig gransking av katalogen gjorde at jeg først i januar 2005 observerte en gjengivelse av noen merker fra en lott med nær komplett platerrekonstruksjon NK1 av Aage Biering med en 4-skilling nummerstemplet 315.

Merket passet perfekt inn mot stempelavtrykket på brevet, og med god samstemthet med de øvrige stempelavtrykkene.

Var det virkelig mulig? Og hvem hadde kjøpt lotten?

Etter noen uker i uvisshet lyktes det meg å spore kjøperen: en frimerkehandler i Oslo. Ved et besøk hos ham med noen tusenlapper i neven, ble jeg eier av frimerket.

Tidligere hadde jeg typebestemt trestripen til B5-B15-B25 i platen. Som en stor overraskelse viste det seg at det aktuelle merket var posisjonsbestemt til B14 i Bierings plate! Merket hadde altså tilhørt trestripen i sin tid (B14-B15) og blitt avklippet av avsenderen eller postbetjenten i Tvedestrand for å settes på brevet.

Man kan gå videre og styrke bevisføringen ved å måle marginalene på B14 og B15. Det viser seg

"En solskinnshistorie"

da at marginalen på høyre side av det løse merket er 1mm, og venstre side av B15 er 2mm, altså sammenlagt 3mm som tilsvarer den vertikale marginalen i arket. (4mm for den horisontale).

Om man videre gransker stempelavtrykkene på frimerkene, ser man at postbetjenten har slått stempelet 315 først på merket til venstre, og deretter i tur og orden mot høyre på stripen for så å ha vært på stempelputen igjen før det siste merket til høyre.

Gummieringen av NK1 foregikk med kost og ble utført for hånd. Dette var en primitiv metode der gummien ofte ble temmelig ujevnt påstrøket. Dette, og at merket til venstre har blitt plassert noe perifert, kan ha vært årsakene til at det falt av – men likevel blitt tatt vare på.

Det er for øvrig av interesse å nevne at brevet har en påtegning N1 med brun stift, som kan indikere at den ene skillingen (til 17-skillings porto) er betalt på annen måte – kanskje som porto å betale for mottakeren.

Selv om denne historien er helt spesiell, så er den ikke unik. For noen år siden ble det omsatt et brev til St Petersburg med én firestripe NK1. Det manglet derfor enda en firestripe for å dekke den aktuelle portoen på 32 skilling. Noen år senere fant eier av brevet den manglende stripen som passet inn med diverse påtegnelser og annet på brevet.

Harry Snarvold

Med fersk Grand Prix Nordic fra Nordia for sin samling norske brev til utlandet, der blant annet dette brevet har funnet sitt naturlige hjem.

Brevet har blitt gransket av ekspert Finn Aune som blant annet bekrefter at frimerkene er bundet til brevet.

Posten Norge AS

Frimerketjenesten

www.posten.no/frimerker

Postboks 9350 Grønland

0135 OSLO

Tlf: 23 14 78 70 Faks: 23 14 78 00

E-mail: frimerketjenesten@posten.no

– oss mennesker imellom

oss mennesker imellom

Bli med som innleverer på høstens internasjonale auksjon!

Tusenvis med norske skillingsmerker. Ropes ut som én lott på høstauksjonen.

Auksjonen finner sted i
SAS-hotellet i Oslo
2.- og 3. desember 2005.

Innleveringen er i full gang.
Noen av de mest interessante
objektene finner du på
www.germeten.no
sammen med mye annen
informasjon om oss og våre
auksjoner.

Bli innleverer du også!

Det er mange fordeler med å
være ute i god tid:
Vi legger bl.a. ut bilder og
informasjon av bedre innleverte
objekter på internett. Dermed
starter markedsføringen
med én gang!
Av særlig interesse er store
samlinger med frimerker, brev
og postkort samt sjeldne
enkeltojekter.

Ring oss i dag på tlf
22 44 19 14
for en uforpliktende samtale!
**Vi gir gratis vurdering og
gjørne kontant forskudd.**

MEMBER:
NFHF

KJELL GERMETEN AS

INTERNASJONAL FILATELI FORMIDLING
TAKSERING
RÅDGIVNING

OFFENTLIGE AUKSJONER

Gimleveien 2, P.O.Box 3088, Elisenberg
0207 OSLO ☎ 22 44 19 14 Fax 22 56 04 04
www.germeten.no – E-mail: germeten@online.no